

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ συνδρομή ἐν Ἑλλάδι: ἰτησ. δρ. 12, ἑξάμ. 6. — Ἐν τῇ Ἐξωτερικῇ ἰτησ. φρ. γρ. 15, ἑξάμ. 8. — Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων. Τιμὴ π. λ. 30.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΣΤΙΓΛΕΣΗΣ Ἐ ΛΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ'.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1890

ΑΡΙΘ. 7

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ—Ἡ ΠΡΩΤΗ ΔΙΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΜΑΡ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Δεκαήμερον, ὑπὸ Καιροσκόπου. — Οἱ Ποντικοὶ τοῦ Λονδίνου, ὑπὸ Στεφάνου Ξένου. — Ἰδὸν Τουργένεφ: Πρῶτος ἔρωσ (μυθιστορία, συν.) ὑπὸ Π. Γ. Φέρπου. — Οἱ πόθοι μου (ποίημα) Δ. Ταγκοπούλου. — Ὁ νοῦς (διήγημα) Μίμνσις ἐκ τῶν τοῦ Μενδῆς Π. Γ. Φ. — Ἡ φιλολογικὴ κίνησις παρ' ἡμῖν: Γεράσιμος Μαρκοῦδς, ὑπὸ Μιχαὴλ Μητσάκη. — Εἰκόνες: Ἡ πρώτη δι' ἠλεκτρισμοῦ θανατικὴ ἐκτέλεσις. Ἀμαζόνειος ποταμὸς. Φυσὰ καὶ... κρουῖται. Τὸ φρούριον καὶ ἡ γέφυρα τῆς Χαλκίδος. — Νεώτερα: Ἐπιστημονικὰ καὶ καλλιτεχνικά. — Εὐτράπελα. — Στιγμαὶ τέρψεως. — Γράμματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ: Ἡ πρώτη δι' ἠλεκτρισμοῦ θανατικὴ ἐκτέλεσις. — Τὸ φυσὰ καὶ ... κρουῖται. — Μεγάλαι σκηναὶ τῆς φύσεως: Ὁ Ἀμαζόνειος ποταμὸς. — ΧΑΛΚΙΣ: Τὸ κατεδαφιζόμενον φρούριον καὶ ἡ γέφυρα τοῦ Εὐρίπου.

Πρὸς πάντας τοὺς συναδέλφους τοὺς ἀναγγείλαντας καὶ ἐξακολουθοῦντας νὰ ἀναγγέλλωσι τὴν ἐκδοσιν τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας. Ἐπίσης ὁμῶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς καὶ πάντας τοὺς παραλείψαντας τὸ στοιχειωδέστατον τοῦτο τῆς δημοσιογραφικῆς ἀβρότητας καὶ κοινωνικῆς ἀγωγῆς καθῆκον, προσποιούμενους δὲ ὅτι ἀγνοοῦν τὴν ὑπαρξίν μας, — εἰς ὃ θὰ φροντίσωμεν νὰ τοὺς μνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὡς πρὸς τὴν ἰδικὴν των.

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ

Ἡ κατάστασις τῶν συγχρόνων Ἀθηῶν κρινομένη ὑπὸ τοῦ Ἀμλέτου. — Καὶ πάλιν Ἑλληνες καὶ Μῆδοι ἀλλὰ ἀναποδα. — Τὸ ποιητικώτατον βάπτισμα. — Πολιτισμὸς καὶ βαρβαρότης.

Ἡ κατάστασις τῆς πρωτεύουσας μας εἶνε ἐκ τῶν θεμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τόσα πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ λέγονται καθεκάσθην ἐπὶ ματαίῳ, ὥστε θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι εἶνε δημοσιογραφικὸν κουρέλι ἀνάξιον νὰ τὸ σηκώσῃ κανένας ἀπὸ χάμω. Δυστυχῶς, ἀν καὶ αὐτὸ εἶνε ἀληθές, ἀφ' ἑτέρου ἢ κατάστασις αὐτὴ εἶνε καὶ ἐκ τῶν θεμάτων, διὰ τὰ ὅποια κατὰ τὴν γαλλικὴν παροιμίαν «*Après avoir tout dit, tout reste à dire*», δηλαδὴ μετὰ ἄλλους λόγους ἀφοῦ ὁμιλήσῃς ἐπὶ δέκα χρόνια, ἢ μπορεῖς ἀκόμη νὰ λιμάρῃς ἐπὶ ἄλλα πενήντα καὶ πάλι βλέπομιν. Οὕτως ἐφέτος λ.χ. ἢ περὶ ἧς ἢ κουβέντα ἀξιεράστος κατάστασις περιῆλθεν εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε θὰ νύχето νὰ εἶχε κανεὶς εἰς τὴν διάθεσιν του ποταμούς μελάνης διὰ νὰ τοὺς χύσῃ εἰς θυνάτον, ὅχι μόνον εἰς τὰς στῆλας τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως διὰ νὰ παρασύρουν εἰς τὰ σκοτεινὰ τῶν ρεύματα ὄλους τοὺς ὑπαίτιους δι' αὐτὴν. Δὲν ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Ἀφρικὴν, ἀμφιδάλλω ὅμως ἀν κανὲν χωρίον τῶν Οὐτίτζιτζί, τῶν Οὐαρεμεζί, τῶν Οὐκκουμτζιτζι, τῶν Οὐλοιδουρουτζιτζί, καὶ ὄλων τῶν ἄλλων ποικιλιῶν καὶ ἀγριωνύμων λαῶν, οὓς ἀνεκάλυψεν ἐσχάτως εἰς τὸ βάθος τῆς μαύρης ἠπείρου ὁ σύγχρονος μέγας Ἀφρικανός, παρὶστὰ τοιαύτην ἀπαισίαν ὄψιν ὅποιαν τῆς μαύρης Ἑλλάδος ἢ πρωτεύουσας. Σκόνη εἰς σὺννεφα καὶ εἰς οὐφῶνας, οὓς οὐδέποτε ὠνειρεύθησαν βέβαια ὅλα τὰ καραδάνια τῆς Σαχάρας, λειψυδρία ἱκανὴ νὰ κάμῃ νὰ λυσάξῃ καὶ αὐτὸν τὸν Παστέρ, παροχὴ ὁσάκις παρέχεται πρὸς πόσιν καὶ πλύσιν «ἀνθρώπων» ἀγνώστου καὶ ἀνωλύμου ἡγοῦ βρωμερωτέρου καὶ αὐτῆς τῆς βρώμας, μαχαίρωματα καὶ ἀλληλοσκοτωμοὶ ἀδιάκοποι ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, ἀναμμια φανῶν περιοδικώτερον τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀνά χειρᾶς περιοδικοῦ, στίφη λυσσαλέων σκύλων περιερχομένων ἐλευθέρως καὶ δακνόντων πᾶν τὸ προστυχόν, ἀγέλαι λυσσωδεστέρων κανταδόρων μαυνομένων φορικαλέως ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῶν νυκτῶν (*per antica silentia lunae*, γλυκύτατε Βιργίλιε!), εἶνε τὰ ὀλιγώτερα ἐκ τῶν βασάνων, εἰς ἃ θὰ ἐβλεπεσθε αὐτὸν ὑποβαλλόμενον ἐρχόμενος νὰ κατοικήσῃ εἰς Ἀθῆνας, ὃ ἀγνόητε καὶ ἀφώτερε βρέφους Τορκουμάδα! Δὲν ἐνθυμοῦμαι καλὰ καλὰ τί εἶδους πληγαὶ ἦσαν ἐκεῖναι, ἃς ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων ἐπέβαλεν εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, διότι ἐπαίζαν Φαραῶ. Δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι τὸ νὰ ρίψῃ ἀκρίδας ἢ νὰ βρέξῃ βατράχους καμμίαν ἡμέραν θὰ εἶνε πολὺ φορικωδέστερον ἀπὸ τὸ νὰ περιφέρουσι τρεῖς καὶ τέσσαρας ὥρας κάθε βράδῳ βγάζων τὴν τύφλαν σου εἰς τὰ σκοτεινὰ, μετὰ τὴν ἰδέαν ὅτι ὕστερα ἀπὸ ἄλλας τρεῖς—τέσσαρας θὰ βγῇ τὸ φεγγάρι διὰ νὰ φέξῃ τὸν δρόμον σου, ἢ ἀφοῦ σα-

πίσῃς ὄλων τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν ζέσθην καὶ τὴν ἐργασίαν νὰ ἐξυπνᾷς ἀναμέσον τῆς νυκτὸς ἀπὸ μυκηθμοῦς σφαζομένων ἢ ἀσελαγιανόντων βουβάλων, οἱ ὅποιοι λέγονται εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὃ πάντες οἱ Θεοὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Σαβδαῶθ μέχρι τοῦ Παραμπαθαστοῦ, «ἔρωτικα δερανάδα» καὶ «τραγοῦδια»!!! *Horror, horror, horror*, ὅπως ἔλεγε καὶ ὁ κακομοῖρης ὁ Ἀμλέτος, ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε πολὺ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ δύο καὶ τρεῖς φορὲς τὰς αὐτὰς λέξεις (Λέξεις, Λέξεις!).

Ἦτον λουστρὸς καὶ ἦτον Πέρσης. Ἦτον νέος καὶ ἦτον Μεχμέτης. Ἐξῆσκει τὸ ἐπάγγελμά του εὐσυνείδητα, καὶ εἶχε κερδίσει κάμποσα παραδάκια. Ἐκατοικοῦσεν εἰς μίαν αὐλὴν καὶ μέσα εἰς αὐτὴν ἐκατοικοῦσε καὶ μία ραφτοποῦλα. Καὶ ὁ συμπατριώτης τοῦ Σααδὶ καὶ τοῦ Χαφίζ, τῶν ἐρωτικωτέρων ποιητῶν τῆς γῆς, οἱ ὅποιοι σοῦ τὸ κάμνουν καπὸτο, κύριε πατριάρχῃ τῆς ἐρωτικῆς ποιήσεως Πετράρχῃ, ἠγάπησε τὴν συμπατριώτισσάν τῆς Σαφίους καὶ τῆς Ἡρίνης, μετὰ ὄλον τὸ πῦρ ἀπογόνου τοῦ μεγάλου λάτρου τοῦ Πυρόσ καὶ τοῦ Ἡλίου, τοῦ ἀθανάτου Ζωροάστρου. Ἡ ραφτοποῦλα ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ λουστρου καὶ ὁ τίμιος λουστρὸς τῆς ἐπρότεινε τὸν γάμον. Ἡ ραφτοποῦλα τὸν ἐδέχθη, ἀλλ' ἐζήτησεν ὁ Μεχμέτης νὰ γίνῃ Γιώργης ἢ Δημήτρης καὶ τὰ παραδάκια κτήμα ἢ σπιτί τοῦ ζεύγους. Ὁ μελαψὸς νυμφίος, φρονῶν φαίνεται μετὰ τοῦ Μπαμβιλῆ ὅτι ὁ Ἔρωσ ἐγέννησεν ὄλους τοὺς θεοὺς καὶ ἐπομένως εἶνε ἀνώτερος ὄλων αὐτῶν, τὰ ἐδέχθη καὶ τὰ δύο. Καὶ τὰ ἑλληνομηδικὰ αὐτὰ εἰδύλλια, οἱ μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους Περσικοὶ αὐτοὶ γάμοι, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἠξεύρομεν τί ἔρα γε νὰ φρονῇ εἰς τὸ βάθος τῆς αἰωνιότητός του καὶ ὁ ἀξιότιμος Κυναίγειρος μετὰ τὰ κομμένα του τὰ χέρια, ἐτελεσθησαν πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν εἰς Πειραιᾶ, ἐνῶ φαίνονται μᾶλλον ὡς διηγηματάκι τοῦ Κοπλέ. Εὐγε λουστρε, εὐγε Πέρσα, εὐγε Μεχμέτα, εὐγε ἀνθρώπε!

Ἐβαπτίσθη καὶ τὸ νέον μας βασιλόπουλον. Εἰς τὸ Τατόι, μεταξὺ τῶν δροσερῶν πεύκων, ὑπὸ τὰ χλωρὰ φυλάγματα, μετὰ τὴν πνοὴν τοῦ ζωογόνου τοῦ Πάρνηθος ἀέρος. Εἰς τὸ ἐσοχικὸν παλάτι, τὸ κρυπτόμενον ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων, τὸ κυκλοῦμενον ἀπὸ τοῦ δάσους τὴν μαγικὴν ἠρεμίαν καὶ γαλήνην, ὡς φωλεὰ ἐρωτῶν, ὡς μυστικὸν εὐτυχίας καταφύγιον. Μετὰ τὸν ἦλον ἀνατέλλοντα λαμπρὸν, παμφαῖν ἀπὸ τοῦ ἀπέναντο Ἰμπτῶν, καὶ τὴν Ἀττικὴν ἐκτεινομένην κάτω ὡς ἡδύπαθῆ νύμφην εἰς λαγκαδία καὶ βουνὰ καὶ κοιλάδας καὶ ριζὰ καὶ ξέφωτα, ὅπως λέγει καὶ ὁ Μαρκορᾶς, καὶ τὴν θάλασσαν μαρμαίρουσαν ἐκεῖ πέραν ἐν θεσπεσίᾳ ἀνταυγαίᾳ, καὶ τὴν Ἀκρόπολιν μόλις διακρινομένην, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄριζοντος, μακρὰν, ὡς αἰθερίας ὀπτασίαν, καὶ τὴν αἰγλὴν τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ πλημμυροῦσαν πανταχόθεν. Βαπτισθὲν ὄχι μόνον εἰς τὸ νερὸν τῆς κολυμβήθρας του, ἀλλὰ καὶ εἰς τῆς ἡμέρας τὸ ἀπλετον φέγγος καὶ

εἰς τὴν δρόσον τὴν γλυκεῖαν τῆς αὐγῆς καὶ εἰς τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ εἰς τὰ θαυμάσια χρώματα τῆς φύσεως καὶ εἰς τῆς γῆς μας τὸ ἀνέκφραστον κάλλος. Μετὰ τὸ βέλασμα πλανωμένης ἐντὸς τῶν συσκιῶν δρυμῶν ἀγελάδος καὶ τὸ μακρῶς ἐκτεταμένον τραγοῦδι ἀνδονίου. Μετὰ τοὺς χωρικοὺς τῶν πέριξ χωρίων, συρρέσαντας μετὰ τὰ γραφικὰ φορέματά των, μετὰ τῆς ἐμμορφῆς χωριατοπούλαις ντυμέναις τὰ γιορτιάτικα αὐτῶν, ὅπως εἰς καμμίαν σκηνὴν τοῦ Θεοκρίτου ἢ ἐορτὴν ἐκλογῆς τοῦ Βιργιλίου, αἱ ὅποια τίποτε δὲν ἔχουν κοινόν, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μετὰ τὰς μελλούσας «ἐκλογάς». Καὶ τὸ γεῦμα ἔπειτα, ἀγροτικώτατον, μέσα εἰς τὰ χόρτα, μετὰ πέτο πολὺτιμον τὴν χλόην, ἐκεῖ εἰς τὸ ὑπαίθριον, ἐντὸς τῶν κλάδων, καθὼς εἰς λημέρι ἢ εἰς στάνην. Καὶ δὲν ἠξεύρω διατί, τὸ βάπτισμα αὐτό, ἰσπὸ τοὺς ὄρους αὐτοῦς, μετὰ συγκινεῖ πολὺ πλειότερον, μοῦ φαίνεται πολὺ ἀνθρωπινώτερον καὶ πολὺ ἐθνικώτερον καὶ πολὺ ἑλληνικώτερον, καὶ μοῦ γεννᾷ ἐλπίδας καὶ ὄνειρα περισσότερα, καὶ μοῦ παρίσταται προάγγελος καὶ οἰωνὸς μέλλοντος πολὺ ἀληθεστέρου, φυσικωτέρου, λογικωτέρου καὶ εὐκταιοτέρου, παρα εἴαν ἐγένετο εἰς τὸ βάθος καμμίας βυζαντινῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν βαρεῖαν τῶν τέμπλων καὶ τῶν τρούλλων σκιάν, ὑπὸ τὸν μαῦρον τῶν κηρίων καπνόν, ἐν ἡμίφωτι πενήμφῳ, μετὰ βλοσυρῶς προσδύλεποντας ἀγίους καὶ ἀγαθαγγελικὰς προρρήσεις πληροῦσας τὸν ἀέρα μετὰ τῶν ψαλμῶν...

Ἀδικώτερον πρᾶγμα ἀπὸ τὴν τελευταίως γινομένην κατὰ τοῦ συμβουλίου τοῦ σιδηροδρόμου ἐπιθέσιν, διότι σκέπτεται νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ φάληρον τὸ γκάζ, δὲν γνωρίζω εἰς τὸν κόσμον. Οἱ διενεργούντες ταύτην ἔπρεπε νὰ ἠξεύρουν ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τῆς συγχρόνου ζωῆς ἀποδεικνύεται καθημερινῶς πασιφανέστατα ὅτι τὰ ὄρια τοῦ ἀκροτάτου πολιτισμοῦ συμπίπτουν μετὰ τὴν βαρβαρότητα. Ὅταν γίνῃς τέλειος πολιτισμένος, ἐξάπαντος ἀμεσὸς συνέπεια εἶνε τὸ νὰ ξαναγίνῃς βάρβαρος. Εἶνε ὑπερβέβαιο ὅτι οἱ ραφφινᾶτοι ἀνεπτυγμένοι, μορφωμένοι, προωδευμένοι, ἐξανθρωπισμένοι ἄνθρωποι δὲν ἀρέσκονται πλέον ἢ εἰς ἡδονάς, ἀπολαύσεις, σκέψεις, πράξεις κτηνωδῶν καὶ ἀγρίων λαῶν. Διὰ τοὺς ἐξαντλήσαντας καὶ τὴν ἐσχάτην σταγόνα τῆς κύλικος τοῦ πολιτισμοῦ, ἢ πρωτογενῆς κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται ἐνέχουσα ἀνέκφραστα θέλγητρα. Μίαν φορὰν εἰς τὸ Παρίσι ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθῇ μία ἐφημερίς μετὰ τίτλον «Ὁ Βάρβαρος, ὄργανον τῶν ραφφινάτων». Ἡ ἀρχαία Ρώμη, ἢ ἀρχαία Καρχηδὼν, αἱ Ἀθῆναι, τὸ Βυζάντιον, ὄλος ὁ νεώτερος βίος εἶνε ἐδῶ, διὰ νὰ τ' ἀποδείξουν αὐτά. Φυσικώτατον ἐπομένως ἀν οἱ κύριοι τοῦ σιδηροδρόμου, οἱ ὅποιοι εἶνε ἀγαν πολιτισμένοι ἄνθρωποι, ὀρέγονται νὰ ξαναῖδουν τὸ φάληρον ἀφώτιστον καὶ ἀξενον ἐρημίαν, ἀπρόδοτον καὶ στρυγερὰν ζουλουλανδικὴν ἀκτῆν.

Καιροσκόπος

ΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Λίγοι ἔχουν ἰδέαν τοῦ ὑπογείου χάρτου τοῦ Λονδίνου, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀζοθηκῶν, τῶν ὀχετῶν, τῶν μεγάλων κρυπτῶν ποταμῶν, τῶν ῥυάκων, διωρύγων καὶ σιδηροδρόμων. Βλέπει τις ἑκατοστῶς καταφωτιστῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν καὶ ἑκατοστῶς λαμπρῶν καφενείων, ξενοδοχείων, οἰνοπωλείων, οἰνοπνευματοπωλείων, ἐφημεριδοπωλείων, βιβλιοπωλείων, γραφείων, τηλεγραφείων, αἰθουσῶν διὰ τοὺς περιμένοντας ταξειδιώτας, καὶ τὴν μεγαλειτέραν συλλογὴν καὶ ποικιλίαν πελωρίων χρωματιστῶν εἰκονοφόρων ἀγγελιῶν, στολιζουσῶν τοὺς τοίχους καὶ θόλους τῶν καταφωτιστῶν ὑπογείων σιδηροδρομικῶν σταθμῶν, τινὲς τῶν ὁποίων ἔχουν μῆκος ἴσον σχεδὸν τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος. Ἐὰν ἠθέλατε ἰδῆ τὸν χάρτην τῶν σκοτεινῶν τούτων μερῶν, ἠθέλετε μείνει κατάπληκτοι ἀπέναντι τῆς περιπλοκῆς τῶν μεγάλων ἀρτηριῶν καὶ φλαεῶν τῆς τεραστίας ταύτης πόλεως. Διὰ τὴν λάβητε ἀπλῆν ἰδέαν, φαντασθῆτε, ὅτι αἱ ἀκαθαρσίαι μόνον τῆς ἡμέρας, αἱ διερχόμεναι δι' ὄλων αὐτῶν τῶν ὀχετῶν, ἀναβαίνουσιν εἰς δώδεκα ἑκατομμύρια κυδικούς πόδας, τοῦτέστιν, αἱ ἀκαθαρσίαι αὗται δύνανται νὰ καλύψωσι διὰ τοῦ ὄγκου τῶν ἐπιφάνειαν σχεδὸν διακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων.

Ἄλλ' ὀλιγώτεροι ἔχουσιν ἰδέαν τῆς πληθῆος καὶ θηριωδίας τῶν μυῶν. Οὗτοι εἶνε ἐκ τῶν μεγαλειτέρων τῶν κόσμου, καὶ διαφόρων χρωμάτων. Οἱ ψαροῦ χρώματος ποντικοὶ καλοῦνται Ἄνοθερινοί, καθότι οἱ Ἰακωβίται λέγουσιν, ὅτι ἦλθον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁμοῦ μὲ τὸν Γεώργιον Α΄. κατοικήσαντες τὴν χώραν κατὰ τὸν συρμὸν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἐὰν ἠθέλατε φέροι εἰς τὰς ὀζοθηκὰς αὐτὰς καὶ ἐγκαταλείψαι τὸν ἀγριώτερον αἰλουρον, τὸν ἀγριώτερον κύνα, ἢ τὸν ἀγριώτερον λέοντα, ἠθέλε κατασπαραχθῆναι καὶ καταδροχθῆσθαι εἰς τινα δευτερόλεπτα ὑπὸ τῶν μυριάδων λιμοκτονούντων καὶ ἀλληλοδιδρωσκομένων μικρῶν τούτων θηρίων. Ὁρμούν κατὰ χιλιάδας ἐναντίον τοῦ καταβαίνοντος ἐν ταῦθα, διὸ οἱ ὀζοθηκοεργάται ἔχουσι τοιαῦτα προφυλακτικὰ μέτρα, ὅπως μακρῶν ἀντιπῶν ἐκ τοῦ μέρους τῶν.

Ἡ γονιμότης τῶν εἶνε μυθώδης. Ἐκ τῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων εἰκοσιπέντε ζευγῶν ποντικῶν, δηλαδὴ, 2525 θηλέων καὶ 2525 ἀρρένων, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν τεκνοποιοῦνται διὰ τῆς συνδυαστικῆς ἐπιγαμβρίας τῶν, ἐντὸς τῶν ὀζοθηκῶν τούτων, ὄχι ὀλιγώτεροι τοῦ ἐνός δισεκατομμυρίου ἑξακοσίων τριάκοντα τριῶν ἑκατομμυρίων ἑκατὸν ἐνενηκοντα χιλιάδων ποντικῶν.

Ὀλίγοι φαντάζονται πόσον ἐπιβλαβὲς εἶνε τὸ μικρὸν καὶ ἀσήμαντον τοῦτο θηρίον, τὸ καλούμενον μεγαλοποντικὸς ἢ ἀρουραῖος ποντικὸς (*rat*). Τὸ φιλάρπαγον, σαρκοφάγον, μυοφάγον, καὶ καταστροφικὸν τοῦτο τετράποδον, εἶνε θηρίον μᾶλλον ἐπιφθον καὶ τῶν ἰσχυρότερων καὶ ἀγριωτέρων. Ζωολόγος ἐπιφανῆς καλεῖ τὸν μῦν καὶ τοῦ λέοντος φοδερῶτερον. Κατὰ τοῦ δευτέρου, λέγει, δυνάμεθα ν'

ἀντιτάξωμεν ἠνωμένας δυνάμεις, καὶ τὴν πυροβολικὴν τέχνην, ὅπως τὸν νικῶμεν. Κατὰ τοῦ μύος, ἡ τέχνη μηδενίζεται ἀπέναντι τῆς τεραστίας γονιμότητος του. Καὶ ἐν τῇ γονιμότητι ταῦτη περιέχονται τοσαῦται ποικιλίαι πονηρίαι τοῦ παμπονήρου τούτου ζῴου, ὅσας ὁ ἄνθρωπος σπανίως δύναται νὰ προῖδῃ καὶ προλάβῃ.

Ἀναχωροῦντες ἐκ τῶν ἀνωθι λόγων, νομίζομεν ὡς θείαν οἰκονομίαν τὰς παμπληθεῖς τῆς Ἀγγλίας κυνομομαχίας, ἐν αἷς καθ' ἑκάστην καταστρέφονται ἑκατοστῶς χιλιάδων τῶν ζῴων τούτων. Ἡ ἀδιδυγαγία τῶν εἶνε μυθώδης καὶ ἀπίστευτος. Φονεύουν καὶ τρώουσι τὰς ὄρνεις, τὰ κανάρια, τὰ περιστέρια, πᾶν πτηνὸν διασκεδάσεως, καθὼς καὶ τοὺς δασύποδας. Καταστρέφουσι τοὺς καρπούς, ἐξολοθρεύουσι τοὺς περιποιημένους ἰχθύς τῶν ἰδιωτικῶν λιμνῶν, τῶν ἀγροκλιπῶν ἢ τῶν παραλίων, καταδροχθίζουν τὰ ἐπωαζόμενα ὡά, ποιοῦσι καταστροφὴν μεγίστην εἰς τὰς διταποθήκας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰς τῶν τροφίμων, καὶ δὲν εὐχαριστοῦνται μόνον κορεννύντες τὴν ἀδιδυγαγίαν τῶν, ἀλλ' εἶνε καὶ οἱ φοδερῶτεροι κλέπται, διότι μεταφέρουσιν εἰς τὰς ἰδίας ἀχανεῖς ἀποθήκας τῶν, διὰ τῶν λεγεῶνων τῶν, τροφῆς ἀπίστευτου ὄγκου καὶ ποσοῦ. Πολλὰκις δυστυχεῖς φύλακες κατεδικάσθησαν, κατηγορηθέντες ἐπὶ κλοπῇ τῶν ὑπὸ τὴν φρουρῶσιν τῶν ἀποθηκῶν τῶν τροφίμων, ἐκκενωθειῶν ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ νυκτί. Ἡ ἀθωότης τῶν δὲν ἀπεδείχθη ἢ πολὺν χρόνον μετέπειτα διὰ τῶν ἀνασκαφῶν, ὅτε τὰ λείψανα τῶν τροφίμων τῶν ἀποθηκῶν εὐρέθησαν εἰς τὰ καταγῶγια τῶν μυῶν.

Μακρὰν τοῦ νὰ εἶνε ζῴον δειλόν, ὡς συνήθως νομίζομεν, καὶ ὡς ἡ παροιμία λέγει, εἶνε τολμηρόν, ἐπιθετικὸν καὶ θρασυκάρδιον ὅταν στενοχωρηθῆ, καὶ τὰ δῆγματα του συχαῖν φέρουσι θάνατον πρὸς τοὺς μυοθήρας ἢ τοὺς κύνας, διότι οἱ ὀδόντες τῶν εἶνε ὀξεῖς, λεπτοὶ καὶ ἀνώμαλοι, οἱ δὲ στέλοί τῶν περιέχουν, ἂν ὄχι δηλητήριον ὄφεων, παραπλήσιόν τι τοῦτου.

Ὡς εἶπον, ἡ γονιμότης τῶν μυῶν τούτων εἶνε τεραστία· εἰς ἑκάστον τοκετὸν ἢ μῦς φέροι εἰς τὸν κόσμον δεκατέσσαρα ἕως εἰκοσὶ τέκνα. Ἐὰν δέ, ἐξ ἑτέρας θείας οἰκονομίας, τοῦ γένους τούτου τὰ ζῴα δὲν ἀλληλοεθιδρώσκοντο, ἴσως ἢ γῆ ἠθέλην ἄλλως πῶς κατοικεῖσθαι ἢ ὅπως νῦν. Οἱ μὴ εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν θηλέων διαμένοντες μῦς, εἶνε τὰ φθόνηρα τῶν μυσοοικονομειῶν, ἢ δὲ ἀδιδυγαγία τῶν εἶνε ὁμοία τῆς τῶν θηρίων τῶν δασῶν καὶ ὄρνων. Οἱ μυοθηραὶ, οἱ ζωολόγοι, καὶ οἱ ἐρευνηταὶ τῶν ἔργων τῶν μικρῶν τούτων θηρίων διαδεβαλοῦσιν, ὅτι καταδιβρώσκουσιν οἱ μυοφάγοι οὗτοι μέχρι τοῦ ἰδίου δέρματος τῶν θυμάτων αὐτῶν.

Ὁ κύριος Φόδεργκιλ εἰς τὸ φιλοσοφικὸν δοκίμιόν του λέγει: Οὐδὲν χορηγεῖ παραδείγματα τῆς μοναδικῆς τάξεως καὶ ἀπλότητος τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὴν πλάσιν τοῦ κόσμου, ὅσον ἢ σταθερότης καὶ ἀκρίβεια, μεθ' ὧν ἡ φύσις κατακρατεῖ τὴν γιγαντιαίαν αὔξησιν ἑκάστης φυλῆς ζῴων

τάσιν ἐχούσης πρὸς τεράστιον πολλαπλασιασμόν. Ἐκάστη οἰκογένεια κατακρατεῖται δι' ἰδίων νόμων, οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦ. Διὰ πανδόφου νόμου τοῦ ὑψίστου, ἀναχαιτίζεται ἐκ τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τῶν καταστροφικῶν διαθέσεων τῶν. Μόνον διὰ τοιαύτης καταπληκτικῆς διατάξεως τῶν τοιούτων θεραπειῶν, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ὁ ὑψητερότερος νοῦς ἀδύνατον νὰ μὴ ὀπισθοχωρήσῃ, διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ καὶ ἰσορροπία τὸ ὅλον σύστημα τοῦ ζωικοῦ βίου ὑπὸ τὰς ποικίλας μορφῆς του.

Τὸ ἀντικείμενον εἶνε τῆς σπουδαιοτέρας προσοχῆς τῶν φυσιολόγων ἄξιον.

Ὁ μέγας οὗτος νόμος ἐπικρατεῖ καὶ συντηρεῖ ὁλόκληρον τὴν ζωικὴν πλάσιν, καὶ τόσον δραστήριον, ἀκόλυτος καὶ ταχεῖα εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπαυξήσεως πρὸς τὰ μέσα τῆς διατηρήσεως μεταξὺ τῶν ὑποδεεστέρων ζῴων, ὅσον πασιφανὲς καθίσταται, ὅτι γενεαὶ ὁλόκληροι ζωοφάγων θηρίων ἐπίτηδες ἐπλάσθησαν μεταξὺ τῶν θηρίων, πτηνῶν, ἰχθύων καὶ ἐρπετῶν, ἵνα κατασθῶσι τὸν πλεονασμὸν τῶν ἄλλων καὶ περιορίσουν τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐντὸς περιορισμένων ὁρίων.

Ἄλλὰ καὶ τῶν νόμων τούτων τῆς φύσεως, μὴ ὄντων ἐπαρκῶν πρὸς κατακράτησιν τῆς ταχύτητος τῆς γονιμότητος τινῶν ζῴων, πρὸς τὰ ὁποῖα ὁ πλάστης ἔδωκε καταστροφικὰς διαθέσεις, ἀναχαιτίζεται αὕτη διὰ τῆς ὁμοιοφαγίας τῶν τέκνων τῶν, ὡς ἰδίω; ἀπαντῶμεν εἰς τὴν φυλὴν τῶν δασυπόδων καὶ εἰς τὴν τῶν μυῶν.

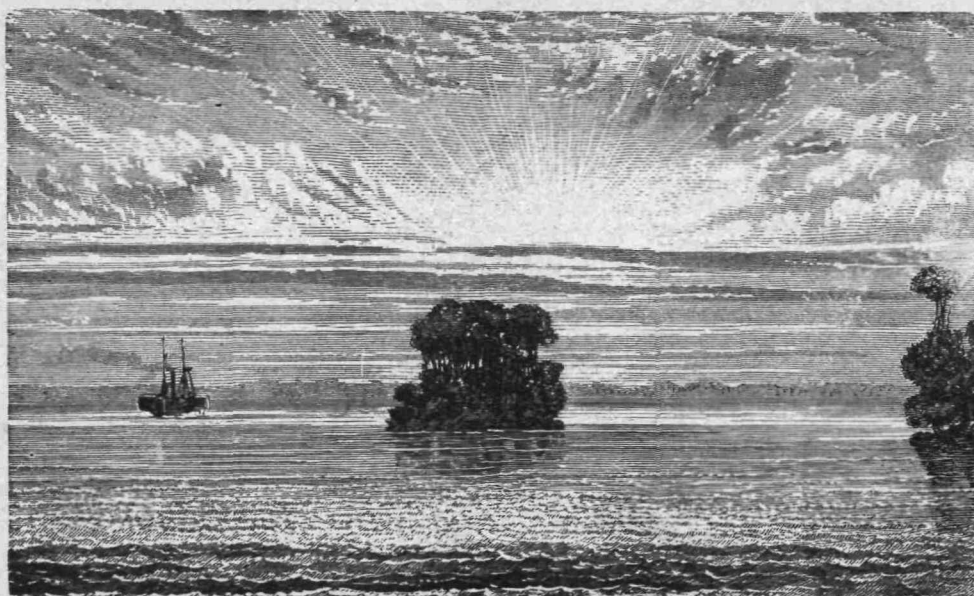
Ὁ κ. Πεννὰν ὑπολογίζει, εἰς τοῦτο δὲ δὲν ὑπάρχει ἀντίρροδις, ὅτι ἐξ ἐνός μόνου ζεύγους κονίκλων, ἐντὸς τεσσάρων ἐτῶν δύνανται νὰ γεννηθῶσιν 1,274,800 κουνέλια, ἀριθμὸς ἀληθῶς καταπληκτικώτατος, διότι ταῦτα, ἐν τῇ ἀγρία τῶν καταστάσει, τεκνοποιοῦν ἐπτάκις κατ' ἔτος, ἀννήθως ἑκάστοτε ὀκτὼ τέκνα. Ἡ κνοφορία τῶν δὲν διαρκεῖ περαιτέρω τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, ἀλλ' ὁ πομπλασιασμοὸς ὑπερβαίνει ἐκεῖνον παντὸς ἑτέρου ζῴου εἰς τοὺς συνήθεις ψαρούς μῦς. Τὰ ζῴα ταῦτα εἶνε εἰς ἀδιάκοπον μανίαν ἐρωτος, ἢ δὲ κνοφορία τῶν ἐπίσης διαρκεῖ τριάκοντα ἡμέρας. Ἡ μῦς ὁμοσπανίως γεννᾷ ὀλιγώτερος τῶν δώδεκα, ἐνῶ συνήθως γεννᾷ 18 καὶ 20, οἱ δὲ τοκετοὶ οὗτοι λαμβάνουσι χώραν ἐν πάσῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους. Οἱ νεοὶ ἐναγκαλισμοὶ τοῦ ἀρρενος ἀρχονται πάραυτα μετὰ τὸν τοκετόν. Οὕσα ἢ σύζυγος ὑπὸ τὴν νέαν ἐγκυμοσύνην, τίς τὸ πιστεύει; μέχρι τῆς ἐσχάτης στιγμής τῆς νέας ἐγκυμοσύνης θηλάζει τὰ μικρὰ αὐτῆς τοῦ προηγούμενου τοκετοῦ. Ὑποθετέον λοιπόν, ὅτι ἡ μῦς ποιεῖ δέκα τοκετοὺς κατ' ἔτος, καὶ ὅτι οἱ γεννηθέντες μῦς δὲν ὑπόκεινται εἰς οὐδεμίαν καταστροφὴν, ἐντὸς τεσσάρων ἐτῶν ἔξομεν τὸν καταπληκτικὸν ἀριθμὸν τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ποντικῶν ἐξ ἐνός μόνου ζεύγους! Αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης γυκοομογονίας ἠθελον εἶσθαι ὀλεθρία πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐὰν δὲν συνέδραμεν εἰς τοῦτο ἢ θεία οἰκονομία. Ἀλλὰ δὲν ἠκούσαμεν, ὅτι πόλεις καὶ καρποφόροι πεδιάδες ἐν Ἰσπανίᾳ κατελεληθήσαν

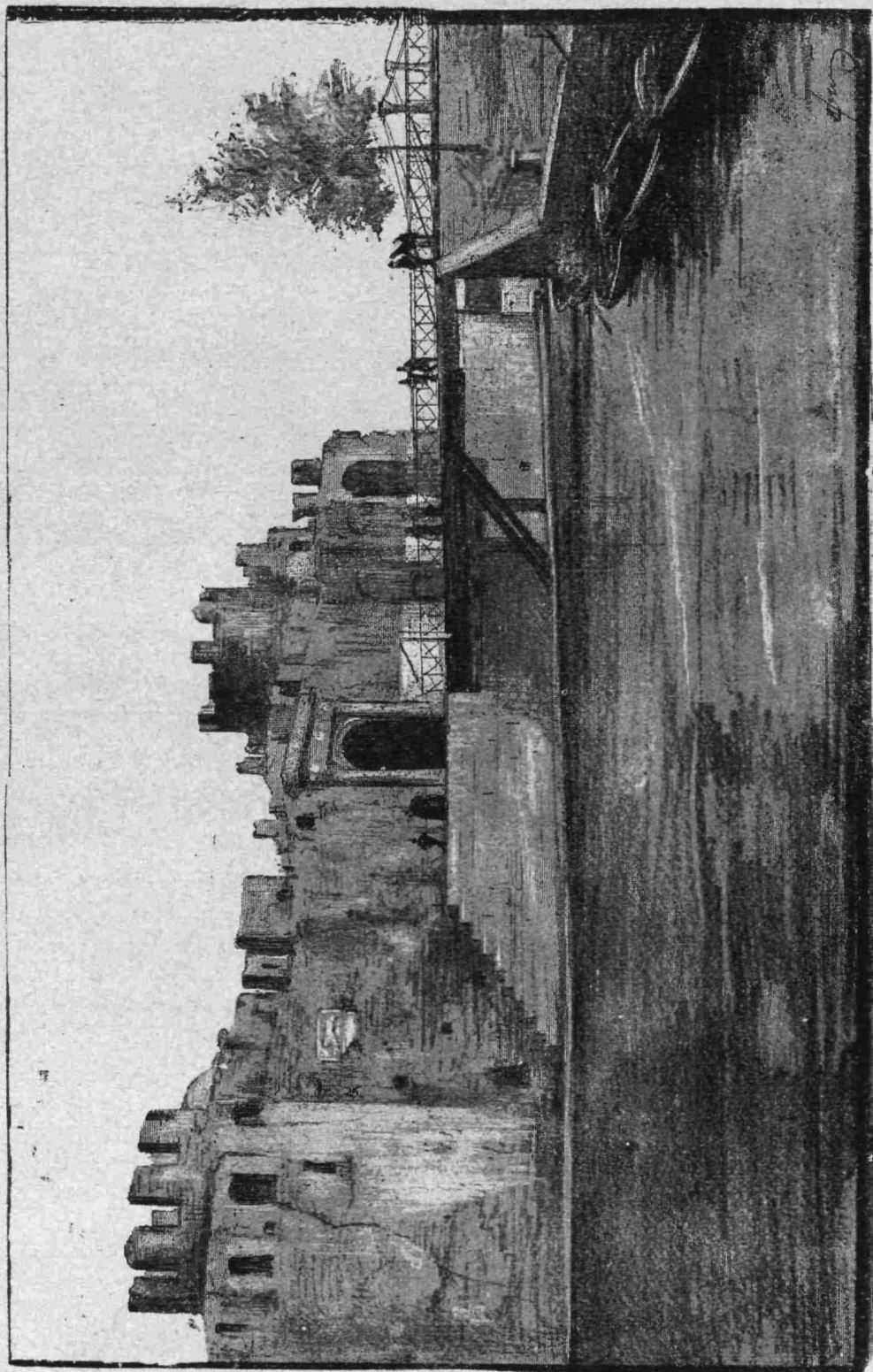

ΤΟ ΦΥΣΑ ΚΑΙ... ΚΡΥΩΝΕΙ

Μεγάλα σκηνά της φύσεως — 'Αμαζόνιος ποταμός

ΧΑΛΚΙΣ — ΤΟ ΚΑΤΕΛΑΦΙΖΟΜΕΝΟΝ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΚΑΙ Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΕΥΡΠΙΟΥ

Σχεδιάσμα Φωκᾶ. Φωτοστέγγογραφία Γρουθμαν ἐν Ἀθήναις
Ἐκ φωτογραφίας ἀποσταλείσης ἡμῖν παρὰ τοῦ κ. Καπράλου.

ραν . . . μόνον νά μή με μνησικακήσης! . . .

Καί ταῦτα λέγουσα μοί ἔσφιγξε τήν χεῖρα ἀστραπηδόν καί προσηύθη τρέχουσα.

Εἰσὶν ἄλλοι εἰς τήν πτέρυγα.

Ὁ Μαΐδανός ἤρχει τήν ἀπαγγελίαν τοῦ ἀρτίως ἐκδοθέντος Δολοφόνου του, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τον ἤκουσα. Μετά διακεκομμένων κραυγῶν καί ἐλαφρᾶς τινος μελωδίας ἀπήγγελλε τοὺς ἰάμβους τοῦ αἰόμοιοκαταληξίας διεδέχοντο ἀλλήλας καί ἀντήχουν ὡς κρόταλα κοῖλα καί ἠχηρά, ἐγὼ δὲ ἐξηκολούθουν παρατηρῶν τὴν Ζηναΐδα καί προσεπάθουν νά εἰσδύσω εἰς τὴν σημασίαν τῶν τελευταίων λόγων της.

«Ἡ ἴσως καί τις κρύφιος ἀντίζηλος σ' ἐνίκησεν ἐξαίφνης!»

ἀνεφώνησεν αἰφνης ὁ Μαΐδανός καί τὸ βλέμμα μου καί τὸ τίς Ζηναΐδος συννητήθησαν. Ἐκεῖνη ἔταπειωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καί τὴν εἶλον κοκκινίζουσαν καί τρόμος με κατέλαβε κρυερός. Ἦδη καί προτοῦ ἦμιν ζηλότυπος· ἀλλ' ὅμως τὴν σαιγμὴν ἐκείνην ὡς ἀστραπὴ διήλθε διὰ τῆς κεφαλῆς μου ἢ σκέψις ὅτι ἠγάπα τινά.

«Θεέ μου! ἀγαπᾷ!»

Γ

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤρχισαν ἀληθῶς τὰ βάσανά μου. Ἐσκότωνον τὸν νοῦν μου, ἐσκέπτόμην, ἐβασάνιζον τὰ πράγματα, καί ἀπαύστως, κρυφίως μὲν ἀλλ' ὄσον τὸ δυνατόν, ἐπέδλεπον τὴν Ζηναΐδα. Ὅτι εἶχεν ἐπέλθῃ εἰς αὐτὴν μεταβολὴ τις, ἦτο πρόδηλον διότι περιεπάτει μόνη ἐπὶ πλειεῖσας ὥρας· ἐνίοτε δὲ δὲν ἐνεφάνιζετο εἰς τοὺς ἐπισκέπτας, ἀλλ' ἔμενεν ἐν τῷ δωματίῳ της ὥρας ὀλοκλήρους, ὅπερ οὐδέποτε εἶχε συμβῆ πρότερον εἰς αὐτήν.

Κατέστην αἰφνης—ὡς τοῦλάχιστον ἐνόμιζον—διορατικώτατος. «Οὗτος ἄρα γε εἶνε ἢ ἐκεῖνος;» ἠρώτων ἑμαυτόν, ἀπαριθμῶν πυρετωδῶς κατὰ νοῦν ἕνα ἕκαστον τῶν λατρευόντων αὐτήν.

Καί ὁ μὲν κόμης Μαλεῦσκυ, καί τοι θά ἠσχυρόμην χάριν τῆς Ζηναΐδος νά συμφωνήσω περὶ τούτου, μοί ἐφαίνετο κινδυνωδέστερος τῶν ἄλλων.

Ἀλλὰ τὸ διορατικόν μου δὲν ἐξετεῖνετο περαιτέρω τοῦ ῥινός μου, ἢ δὲ μυστικὴ ἐπιτήρησις μου ἀναμφιδόλως οὐδένα ἐλάνθανε· τοῦλάχιστον ὁ ἰατρός Λούσχιν ταχέως με εἶχε μαντεύσῃ. Ἄλλως τε καί αὐτὸς εἶχε μεταβληθῆ ἐπ' ἐσχάτων· ἐγίνεν ἰσχνός, ἐξακολουθῶν ὡς πάντοτε νά γελᾷ, ἀλλὰ γέλωτα ἀμύλυν, μοχθηρὸν καί βραχύν. Ταροχὴ τις ἀκουσία, νευρικὴ, ἀντικατέστησε τὴν συνήθη ἐλαφρᾶν εἰρωνείαν του καί τὴν ἀνεκτὴν πῶς ἀναϊδειᾶν του.

— Δέν μου λέγεις, σὲ παρακαλῶ, νέε μου, τί θέλεις καί ἐρχεσαι ἐδῶ; μοί εἶπεν ἡμέραν τινά μείνας μόνος μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Ἡ Ζηναΐς δὲν εἶχεν ἀκόμην ἐπανέλθῃ ἐκ τοῦ περιπάτου, ἢ δὲ ὀξεῖα καί τραχεῖα φωνὴ τῆς γηραιᾶς πριγκιπίσσης ἀντήχει ἐν τῷ ἔστιάτω· εἶψ' ἤρξε πρὸς τὴν θαλαμηπόλον της.

— Πολὺ καλλίτερα θά ἔκαμνες νά μελετᾷς καί νά ἐργάζεσαι ἐν ὄσφ εἶσαι νέος, ἀλλὰ τώρα τί κάμνεις;

— Δέν εἰξεύρετε ἐάν δὲν ἐργάζομαι εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπεκρίθην οὐχὶ ἀνευ ἀλαστονείας ἀλλὰ καί μετὰ τινος ταραχῆς.

— Μωρέ, χαρὰ ἴς τὴν ἐργασίαν! Ἐχεις ἄλλο πρᾶγμα εἰς τὸ κεφάλι σου. Τέλος πάντων δὲν συζητῶ, διότι εἰς τὴν ἡλικίαν σου δὲν εἶνε πρᾶγμα ἀσύνηθες. Ἀλλὰ μόνον δὲν ἔκαμες καλὴν ἐκλογὴν. Καί δὲν καταλαμβάνεις λοιπὸν εἰς ποίου εἰδούς οἰκίαν εὐρίσκεισαι;

— Δέν σας καταλαμβάνω.

— Τόσον τὸ χειρότερον ἂν δὲν καταλαμβάνης. Καθῆκόν μου νομίζω νά σε καταστήσω προσεκτικόν. Ἡμεῖς, ἄνδρες ἠλικιωμένοι καί ἀγαμοί, εἰμποροῦμεν ὅπως δῆποτε νά ἐκτιθέμεθα ἐδῶ μέσα, διότι καί τί φοβοῦμεθα νά πάθωμεν; . . . Ἡμεῖς ἐχρωματίσθημεν πλέον καί δὲν ἔχομεν νά φοβηθῶμεν τίποτε· ἀλλ' ἢ ἐπιδερμὶς σου εἶνε ἀκόμην εὐπαθῆς καί εὐαίσθητος. Ἡ ἐδῶ ἀτμόσφαιρα εἶνε ἐπιδραστής καί εἰμπορεῖ νά κολλήσης καί σύ.

— Πῶς;

— Ἄπλοῦστατα! Αἰσθάνεσαι· τώρα δὰ καλὰ τὸν νοῦν σου; Εἶσαι εἰς τὴν φυσικὴν σου κατάστασιν; Ὅτι τώρα αἰσθάνεσαι, εἶνε ἀναγκαῖον εἰς σέ, εἶνε καλόν;

— Ἀλλὰ τί τάχα αἰσθάνομαι; ἠρώτησα συμφωνῶν ἐνδομύχως ὅτι ὁ ἰατρός εἶχε πληρέστατα δίκαιον.

— Ἐ! νέε, νέε! ἐξηκολούθησεν, ὡς ἐάν αἱ λέξεις αὐταὶ ἐνέκρυπτον τι προσδλητικὸν κατ' ἐμοῦ, δέν σου πρέπει νά μεταχειρίζεσαι πανουργίας. Χάρης τῷ Θεῷ ὃ τι ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ σου ἀντανακᾶται ἀκόμην εἰς τὸ πρόσωπόν σου. Ἀλλὰ πρᾶγματι, πρὸς τί τὰ τόσα λόγια, οὐδὲ ἐγὼ θά ἦμιν τώρα ἐδῶ . . . (καί συνέσφιγξε τοὺς ὀδόντας του ὁ ἰατρός) ἐάν δὲν ἦμιν ὅπως σύ ἄνθρωπος ἰδιότροπος. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον μ' ἐκπλήττει, ὅτι διπλά δὴ, σύ νέος εὐφύης, δέν βλέπεις τί συμβαίνει περίξ σου.

— Καί τί συμβαίνει λοιπόν; ἠρώτησα ζωηρῶς καὶ ἔσθησα τὰ ὠτά μου, περιμένων τί ἐμελλε νά ἀποκριθῇ.

«Ἄλλ' ὁ ἰατρός, ἀτενίσας με μετὰ τινος οἴκτου σκολπτικοῦ, εἶπεν ὡς λαλῶν καθ' ἑαυτόν.

— Ἀξιολογὰ τα 'κατάφερα! τώρα εἶμαι ἠναγκασμένος νά του διηγηθῶ τὰ πάντα ἐν πρὸς ἕν. Συντόμως εἶπειν, προσέθηκε ἰψῶν τὴν φωνήν, σοῦ το ἐπαναλαμβάνω, ἢ ἀτμόσφαιρα τὴν ὁποίαν ἐδῶ ἀναπνεύεις σοῦ εἶνε ἐπιδραστής. Εὐάρεστεῖσαι νά διατρίβης ἐδῶ μέσα καί πρᾶγματι ὑπάρχουν πολλὰ τὰ εὐάρεστα· καί ἐντὸς θερμοκνήπιον ὑπάρχει ἄκρα εὐωδία, ἀλλὰ δὲν δύναται νά ζήσῃ τις ἐντὸς αὐτοῦ. Ἐ! . . . ἀκουσέ μου τί σου λέγω, καί πῆγαινε πάλιν ἄνοιξε τὸν Καϊδανός σου.

Ἡ γηραιὰ πριγκιπίσσα εἰσελθοῦσα παρεπονήθη πρὸς τὸν ἰατρὸν ὅτι πονεῖ τοὺς ὀδόντας της. Ἐπειτα δὲ ἦλθε καί ἡ Ζηναΐς.

— Εἰς τὴν ὥραν, εἶπεν ἡ μήτηρ. Ἰατρέ, μαλλώσατέ τιν, σὰς παρακαλῶ. Ὁλημέρα πίνει νερόν μὲ πάγον· τάχα δὲν τὴν βλάπτει, ἀδύνατον στήθος;

— Διατί τὸ κάμνετε αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Λούσχιν.

— Καί τι ἀποτέλεσμα εἰμπορεῖ νά ἔχη; — Εἰμπορεῖ νά κρυώσεται καί νά ἀποθάνε.

— Ἀλήθεια; ἢ! τόσον καλλίτερα.

— Ἀπαγε! ἐγόγγυσεν ὁ ἰατρός, ἢ δὲ γηραιὰ πριγκιπίσσα ἐξῆλθε.

— Ἀπαγε! ἐπανέειπεν ἡ Ζηναΐς. Ρίψατε ἐν βλέμμα γύρω σας καί εἰπατέ μου εἶνε τόσον φαιδρός ὁ βίος; . . . Ἐ! εἶνε φαῖδρός; Νομίζετε ὅτι δὲν καταλαμβάνω; ὅτι δὲν αἰσθάνομαι; Μ' ἀρέσει πολὺ νά πίνω νερόν παγωμένον . . . Καί θαρρεῖτε ὅτι θά με πείσετε ὅτι τοιοῦτος βίος ἀξίζει, ὧστε χάριν αὐτοῦ νά θυσιάζωμεν μίαν στιγμὴν τέρφην καί ἠδονήν; Περὶ εὐτυχίας δὲ δὲν ὀμιλῶ.

— Τότε λοιπόν, εἶνε ἰδιοτροπία, θέλετε νά φαίνεσθε ἀνεξάρτητος. Ὅλη σας ἡ ψῆσις συνοψίζεται εἰς τὰς λέξεις ταύτας.

Ἡ Ζηναΐς ἐγέλασε νευρικὸν γέλωτα. (Ἐπεται συνέχεια).

II. I. Φέρμπους

ΟΙ ΠΟΘΟΙ ΜΟΥ

Γ. Θ. Γεωργιάδης

Τοὺς τόσους πόθους μου ποῦ κλειῶ βαθεῖα μέσ' στήν καρδίᾳ μου,
Πόθους τρανοῦς πόχει γραφτὸ ἢ κακορροϊκία μου,
Ποτέ τους ὀλοφάνεροι ἔμπρός μου νά μή φανοῦνε
Μόν' κεῖ θαμμένοι ἀτέλειωτους καῦμούς νά μοῦ γεννοῦνε,
Τοὺς πόθους μου ποῦ τοὺς ζητῶ, ἄχ, μὲ λαχτήρι τόση,
Κ' οὔτε Θεός οὔτ' ἄνθρωπος ἔμπορεῖ νά μοῦ τοὺς δώσῃ,
Μονάχα Σὺ, Ὑπνε καλέ, μονάχα Σὺ τοὺς φέρνεις
Τῆς νύχταις, σὴν μ'ὄνειρατα γλυκὰ μὲ συνεπαίρνεις,
Καί μέσα σὲ ὀλόφωτα καί πλούσια παλάτια
Μὲ φέρνεις καί μὲ παρατᾶς, μὲ θαμπωμένο μάτια,
Νά βλέπω ἀγάπην ἀληθινή, δόξα, χαρὰ, εὐτυχία,
Ὅσάν Νεραΐδες νᾶρχονται σιμά μου, μία-μία,
Στὰ πόδια μου τὰ δῶρά τους τὰ πλούσια νά σκορπίσουν
Καί μὲ στολίδια ἀτίμητα τῇ γδύμνιᾳ μου νά ντύσουν! . . .
Κ' ἐστὶ μὲ Σένα, Ὑπνε καλέ, ὅ,τι καλὸ ζητῶ
Στὰ ξύπνια τ' ὄνειριάζομαι, σὲ ὄνειρο τ' ἀποκτῶ!

Δημήτριος II. Γαγκόπουλος

ΟΝΟΥΣ

Διήγημα

Α'

Μίαν φοράν καὶ ἓνα καιρὸν ὁ Κηφὴν ἐχώθη κρυφίως εἰς τὴν κυψέλην τῶν μελισσῶν νὰ κλέψῃ μέλι. Αἱ μέλισσαι, ἀνακαλύψασαι τὸν κλέπτην, ἐπετέθησαν κατ' αὐτοῦ διὰ τῶν κέντρων τῶν μετὰ φοβεροῦ βόμβου τῶν διαφανῶν πτερυγῶν τῶν.

Ὁ δούστινος Κηφὴν δὲν εἴξευρε ποῦ νὰ καταφύγῃ. Πετῶν ἀπὸ θάμνου εἰς θάμνον ἐφθάσεν εἰς μικρὸν χωρίον· ἐννοεῖται δὲ ὅτι αἱ μέλισσαι ἐξηκολούθουν καταδιώκουσαι αὐτόν.

Εἰς μικρὰν τινα ὁδόν, — ἥτις ἦτο ἡ μεγάλη ὁδὸς τοῦ χωρίου —, πτωχὸς νέος ἐπαιξε τὸ ὄργανον τοῦ ζιπῶν ἐλενημοσύνην. Καὶ ἐκεῖνος μὲν ἦτο ῥακένδυτος, ἡλιοκαῆς καὶ ἐλεεινός, τὸ δὲ ὄργανόν του ῥαγιζόμενον, παράτονον, χαλασμένον. Φαντάζεσθε λοιπὸν πόσον εὐάρεστος καὶ τερπτὴ ἦτο ἡ μουσικὴ του.

Ὁ Κηφὴν εὐθύς ὡς εἶδε τὸ ὄργανον παρευθὺς ἐχώθη εἰς αὐτὸ πρὶν προφθάσῶσιν αἱ μέλισσαι νὰ προβάλωσιν εἰς τὴν τὴν μικρὰν ὁδόν. Ὅτε δὲ ἐχύθησαν εἰς τὴν μικρὰν ὁδόν καὶ εἶδον μόνον τὸν νέον μουσικὸν περιστρέφοντα τὸν στρόφαλον τοῦ ὄργάνου του, ἠγανάκτησαν διότι τὰς διέφυγεν ὁ κλέπτης, καὶ ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὰ ῥόδα τῶν καὶ τοὺς ὑακίνθους, οἱ ὅποιοι ἐστενοχωροῦντο ἐντὸς τῶν κήπων διότι δὲν ἤρχοντο αἱ μέλισσαι νὰ ἐκμυζήσωσι τὸ εὐώδες μέλι τῶν.

Ἀλλὰ τότε συνέβη τι θαυμάσιον. Τὸ ὄργανον, τὸ ἄθλιον ἐκεῖνο κιβώτιον, ἀντήχει ἤχους μουσικωτάτους καὶ μελωδικωτάτα καὶ ἁρμονικωτάτα ἄσματα. Ἐνόμιζες ὅτι τὸ ὄργανον ἐκεῖνο ἦτο κλωδιὸν πλῆρες ἀπδόνων καὶ ἄλλων φθόγων πτηνῶν. Ἀλλὰ πῶθεν προήρχετο ἡ λαμπρὰ ἐκεῖνη μεταβολὴ τοῦ ἀθλίου ὄργάνου;

Ὁ Κηφὴν κατάκλειστος ἐντὸς τοῦ ἀσύλου του, δὲν εἴξευρε πῶς νὰ διέλθῃ τὴν ἐρημίαν του καὶ τὴν μοναξίαν του. Ἐπειδὴ δὲ ὅτε ἐπλανᾶτο εἰς τὰ δάση, ἠκούεν ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως μέχρι τοῦ φθινοπύρου τὰ ποικίλα κελαδῆματα τῶν διαφόρων πτηνῶν, ἔμαθε καὶ αὐτὸς νὰ κελαδῆ. Λοιπὸν ἤρχισε νὰ μιμῆται τὰ κελαδῆματα τῶν πτηνῶν, καὶ οὕτω πῶς διεσκέδαζε.

Πρῶτος ἐξεπλάγη ὁ μουσικός, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου. «Καλέ, τί ἀγγελικὴ μουσικὴ εἶνε αὐτή!» ἠκούοντο φωναὶ πανταχόθεν, καὶ θύραι ἠνοίγοντο καὶ παράθυρα, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεάνιδες καὶ παιδιά ἐσπεύδον εἰς τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα καὶ δὲν ἐπίστευον τὰ ὄρα τῶν. Καὶ ὅχι μόνον θύραι καὶ παράθυρα ἠνοίξαν, ἀλλὰ καὶ βαλάντια πολλά. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ φιλόργυροι ἐρριπτον εἰς τὸν εὐδαιμόνα μουσικὸν νομίσματα χαλκᾶ καὶ ἀργυρᾶ· μετὰ χαρᾶς δὲ θὰ ἐρριπτον καὶ χρυσᾶ, ἐὰν εἴχον. Καὶ αὐτὰ δὲ αἱ γυναῖκες καὶ αἱ νεάνιδες, ἐν ᾧ ἠκούον τὴν μουσικὴν, παρετήρουν μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς τὸν νεαρὸν μουσικόν, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο

εἰς αὐτὰς πολὺ καλλίτερος παρὰ πρότερον. Δὲν ἦτο ἀσχημὸς πλέον, δὲν ἦτο ὑπαρὸς, δὲν ἦτο ἡλιοκαῆς. «ὦ! εἶνε ἀληθέστατον ὅτι ὅστις κατορθώσῃ νὰ τέρπῃ τὴν ἀκοὴν τῶν ἄλλων, ἐξάπαντος θὰ τέρπῃ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν. Διὰ τῶν ὧτων εἰσέρχεται τις εἰς τὰς καρδίας εὐκολώτερον παρὰ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

Β'

Ἡ φήμη τοῦ ὄργανοπαίκτη διήλθε ταχέως διὰ τῶν χωρίων καὶ τῶν κομποπόλεων, καὶ ἐφθάσεν εἰς τὰς μεγαλοπόλεις καὶ τὰς πρωτεύουσας. Ἄρχοντες καὶ μεγιστάνες καὶ βασιλεῖς προσεκάλουν τὸν εὐδαιμόνα φίλον μας, — διότι τώρα ὅτε ὑψώθη κοινωνικῶς δυνάμεθα, νομίζω, νὰ τὸν λέγωμεν φίλον μας· ἐφ' ὅσον ἦτο πτωχὸς καὶ ἄδοξος, δὲν τὸν κατεδεχόμεθα! —.

Τὸν προσεκάλουν καὶ ἄφ' οὐ ἠκροῶντο μετὰ θαυμασμοῦ, τὸν ἀντήμειβον πλουσιοπαρόχως. Ἐννοεῖτε δὲ ὅτι δὲν ἐφόρει πλέον τὰ ῥάκη του τὰ ῥυπαρά, τὰ ὁποῖα τὸν ἠσχίμιζον. Ἐνεδύετο μετὰξίνα φορέματα πορφύρα καὶ ἀργυροκέντητα, καὶ ἐπὶ τῆς βοστρυχωτῆς κόμης του ἐφόρει στέφανον πολὺτιμον λιθοκόλλητον καὶ μαργαριτοκόλλητον. Καὶ πῶς ὅχι, ἄφ' οὐ ἦτο ἦδη καὶ πλούσιος καὶ ἐξάκουστος;

Ἦτο πλούσιος καὶ ἐξάκουστος. Ἀντὶ τῶν κερμάτων, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἐρριπτον εἰς αὐτόν καὶ μετὰ κόπου ἐκυπτε καὶ τα συνέλεγεν, ἦδη θεράποντες γονυκλινεῖς προσέφερον πρὸς αὐτὸν ἐπὶ χρυσῶν δίσκων τάλλαρα καὶ φλωρία καὶ ἄλλα χρυσᾶ νομίσματα καὶ κοσμήματα πολύτιμα, τὸν παρεκάλουν δὲ νὰ λαμβάνῃ καὶ τοὺς δίσκους. Ὅσαι δὲ εὐμορφοὶ κυρία προσεκάλουν αὐτὸν ἰδιαιτέρως νὰ ἄκροασθῶσι τῆς λαμπρᾶς μουσικῆς του, τὸν ἀντήμειβον διὰ δεκαπλασίων δώρων.

Ἡ κόρη τοῦ βασιλέως ἦκουσε περὶ τοῦ θαυμασίου μουσικοῦ, καὶ παρήγγειλε νὰ τὸν καλέσωσιν εἰς τὰ ἀνάκτορα. Δὲν ἐπίστευε δὲ ὅτι θὰ εἶνε ἀντάξιός τῆς φήμης του. Ἄλλ' ὅμως μετὰ δύο ἢ τρεῖς φθόγγους τοῦ ὄργάνου, κατελήθη ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, καὶ ἀνεφώνησε· «Δέν θα πάρω ἄλλον ἄνδρα παρὰ αὐτὸν τὸν εὐμορφον μουσικόν!»

Ὁ βασιλεὺς ὅμως δὲν ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ συναινέσῃ· διότι μονάρχης μέγας καὶ ἐνδοξὸς δὲν εὐαρεστεῖται, βεβαίως, νὰ ἔχη γαμβρὸν ἄδοξον καὶ ἄνευ οικογενείας, ἐπαίτην μουσικόν, ὅστις περιεφέρετο εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰσῆρχετο εἰς τὰς πλουσίας οἰκίας καὶ ἐξῆν διὰ τῆς ἐλενημοσύνης τῶν ὑπηκόων του. Διαφέρει τὸ πρᾶγμα ἐὰν ἦτο μουσικός ἐπιστήμων καὶ παρέειδε μαθήματα· ἀλλὰ τοῦ νέου τούτου ὅλη ὅλη ἡ ἀξία ἦτο τὸ ὄργανόν του καὶ οὐδὲν πλέον.

Ἄλλ' ἔτυχε νὰ ἀσθενήσῃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἰατροὶ παρήγγειλαν ὡς μόνον μέσον θεραπείας τὴν μουσικὴν. Ἐδέησε λοιπὸν νὰ καταφύγῳσιν εἰς τὸν πλανόδιον μουσικόν. Μετὰ τρεῖς στροφὰς τοῦ στροφᾶλου — ὦ θαῦμα! — ὁ βασιλεὺς ἠσθάνθη βελτιώσιν ἐπαισθητὴν. Τότε πλέον ἡ εὐγνωμοσύνη ἐνίκησε τὴν ἀλα-

ζονείαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν, καὶ ὁ μουσικός ἐνυμφεῖθη τὴν βασιλόπαιδα καὶ ἔγινε γαμβρὸς τοῦ βασιλέως.

Γ'

Γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ διάδοχος! Τί ἄλλο ἠθέλε; Μετ' οὐ πολὺ ἐκκρούθη πόλεμος, ὁ δὲ διάδοχος ἔγινε ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ προπορευόμενος μετὰ τοῦ ὄργάνου κατετρόπωσε τοὺς πολεμίους. Διότι ἐκ τοῦ ὄργάνου ἀντήχησαν ἐνθουσιῶδη ἐμβατήρια καὶ ἐξῆψαν τὴν ἀνδρείαν τῶν στρατευμάτων. Εἴξευρε δὲ ὁ Κηφὴν καὶ τοιαῦτα πολεμικὰ ἄσματα, διότι εἶχεν ἀκούσῃ πολλάκις κάτω εἰς ἐλαίωνα γυμναζομένους τοὺς σαλπιγκτάς.

Ἐνεκα τῆς νίκης ταύτης, πάντες οἱ πῆριξ λαοὶ ἀνεκήρυξαν αὐτοκράτορα τὸν μουσικόν, καὶ κατήντησε καὶ αὐτὸς ὁ πενθηρὸς του νὰ γίνῃ ὑποτελής του. Πάντες δὲ οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἦσαν καταγοπτευμένοι, διότι δι' ὀλίγων τινῶν μελωδιῶν τοῦ ὄργάνου τοῦ ὁ αὐτοκράτωρ κατέπαυε καὶ τὰς ἐριδὰς τῶν καὶ τὰ μίσσητων καὶ τὰς δυστυχίας τῶν καὶ τὰς συμφορὰς τῶν καὶ τοὺς ἀπελπισμούς τῶν. Δὲν ὑπῆρχε θνητὸς μακαριώτερος αὐτοῦ.

— Οὐφ! εἶπεν ἡμέραν τινὰ ὁ Κηφὴν, τόσον καιρὸν ἐδῶ μέσα κλεισμένος ἀρχίζω νὰ βαρύνωμαι. Οὐφ! θέλω ἀέρα, θέλω περισσότερον φῶς. Οὐφ! θὰ σκάσω. Ἄς ῥίψω μίαν ματιὰν καὶ ἔξω νὰ ἰδῶ τί τρέχει, μήπως τριγυρίζουν αἱ μέλισσαι καὶ τὴν πάθω; Παρατηρεῖ καὶ δὲν βλέπει μέλισσας. Φροῦστ! δίδει μίαν καὶ πετᾷ ἔξω τοῦ ὄργάνου καὶ σπεύδει εἰς τὸν ἐλαιῶνα τῶν Ἀθηνῶν, ἀποφασίσας νὰ ζήσῃ ἐκεῖ βίον ἡσυχον.

Δ'

«Χαχαχαχα! καλέ, μουσικὴ εἶνε αὐτή! αὐτὸ εἶνε μαγανοπλήγαδον, εἶνε μία ἀνδία! μὰς ἐξέσχιζε τὰ αὐτιά. Δὲν ὑποφέρεται πλέον! Πόπο ποπό! χάχα χαχά! Πρὸς Θεοῦ σπῦσε, μὴ παιζῆς Μεγαλειότατε!» ἠκούοντο πανταχόθεν κραυγαὶ ἀγανακτήσεως καὶ εἰρωνείας καὶ σκώμματα.

Οἱ ὑπήκοοι ἀπεδίωξαν τὸν δυστυχῆ αὐτοκράτορα ἐκ τῶν ἀνακτόρων του. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ βασιλικοὶ μάγιστροι τὸν παρηκολούθησαν κραυγάζοντες «Ἐξ' ἀπ' ἐδῶ! Ἐξ' ἀπ' ἐδῶ» καὶ εἰς ἐπίμετρον τῆς δυστυχίας του, ἐμπαίζοντες τὸν δύσμοιρον μουσικὸν συνέκρουον τὰ χάλκινα μαγευτικὰ σκεῦη.

Ὁ δυστυχὴς τότε κατέφυγεν εἰς τοὺς οἴκους τῶν πλουσίων, οἵτινες ἄλλοτε, καὶ μάλιστα αἱ κυρία, ἐγοντεύοντο ὑπὸ τῆς μουσικῆς του καὶ ὑπὸ τῆς εὐμορφίας του. Ἄλλ' εὐθύς ὡς ἤρχιζε νὰ παίζῃ τὸ ὄργανόν του, διέτασσον τοὺς ὑπηρέτας τῶν νὰ τὸν ἀποδιώξωσι, κραυγάζουσαι «Μουσικὴ εἶνε αὐτή; Γάτες εἶνε καὶ μάλωνουν ἀναμεταξύ τῶν;» Οἱ ὑπηρέται ἐξεδίωξαν τὸν ἀτυχῆ μουσικόν, κατεξέσχιζαν μάλιστα τὰ χρυσοῦφανα ἐνδύματά του καὶ τὰ διεμοιράσθησαν, ἔκλεψαν δὲ καὶ ὅσα χρήματα εἶχεν εἰς τὰ θυλάκιά του!

Ἄπελπις καὶ σχεδὸν παράφρων ἔνεκα τῆς ἐπελθούσης συμφορᾶς, ἐπανήλθε πάλι

λιν εἰς τὰ χωρία ἔπου του ἔρηπον ἄλλοτε χαλκᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα καὶ αἱ νεάνιδες προσέβαλλον εἰς τὰ παράθυρα καὶ συννηροίζοντο εἰς τὰ κατώφλια τῶν θυρῶν ἀγρούμεναι ἐν ἐκστάσει. Ἀλλὰ μόλις ἔπαιξε καὶ παρευθῆς αἱ νεάνιδες ἔβηλον φράττουσαι τὰ ὄτα τῶν, καὶ τὰ παιδία τὸν ἐλιθοβόλησαν.

Τότε πλέον ὁ δὺσμιορος ἐνόησεν ὅτι τετέλεσται! ὅτι ἦσαν ὄνειρον αἱ τόσαι δόξαι του καὶ αἱ χαρᾶί του. Ἐπεσεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ ῥακένδυτος, ἄθλιος ὡς ἄλλοτε, καθ' ὅσον μάλιστα ὁσάκις θέλων νὰ παρηγορηθῆ ἔπεχειρει νὰ παίξῃ τὸ ὄργανόν του, ἠκούοντο φεῦ! κραυγαὶ ἀπδεῖς καὶ ἀγραι ὡστε καὶ αὐτὸς ἐτρόμαζε!

Ὁ μῦθος δηλοῖ...

(Μίμησις ἐκ τῶν τοῦ Μενδέρου).
Π. 1. Φ.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

αίνεται ὅτι εἰς τὴν Κέρκυραν, ὑπάρχει ἓνας ποιητής. Ὁ ποιητής αὐτός, ἐξέδωκε πρὸ ὀλίγου τὰ ποιήματά του, εἰς ἓνα τόμον. Ὁ τόμος εὐρίσκεται ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι μου, ἀπὸ πέντε ἢ δέκα ἡμερῶν. Τὸ σχῆμα του εἶνε μέγαλον, ὄγκωδες τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, πλατεῖαι αἱ σελίδες, καὶ τὸ ἐξώφυλλον τεφρόν. Εἶνε τυπωμένον ἀρκετὰ καθαρά, ἀλλὰ καὶ ἀρκετὰ ἄκομψα, μὲ στοιχεῖα ἀρχαιοπρεπῆ, κ' ἐπιγραφήν φέρει τὴν ἀκόλουθον ἀπλήν: «Γερασίμου Μαρκορά, Ποιητικὰ Ἔργα. Ἐν Κερκύρα, τυπογραφεῖον Ἰ. Ναχαμούλη. 1890». Ἐδημοσιεύθη μόλις τὸν λήξαντα Ἰούλιον, ἐν τῇ εὐθαλει νήσῳ, κ' ἐκείθεν ἐστάλη εἰς Ἀθήνας, εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ Κασδόνη, διὰ νὰ πωληθῆ. Μία ἡμέρις καὶ ἓνα περιοδικὸν ἀνήγγειλαν διὰ τριῶν γραμμῶν τὴν ἐκδοσὶν του. Καὶ τὸ βιβλίον κεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖόν του, ἐν σιγῇ καὶ ἀφανείᾳ, ἀναμένον τοὺς ἀγοραστάς. Ὑποθέτω ὅτι διὰ πολὺν καιρὸν θὰ τοὺς περιμένῃ.

✱

Τὸ βιβλίον αὐτό, εἶνε τὸ ἔργον ἑνὸς ἑλληνος ποιητοῦ, ἑνὸς συγχρόνου ποιητοῦ, ἑνὸς νέου ποιητοῦ τῆς πατρίδος μας. Ἑλλήνος ποιητοῦ — καὶ σχεδὸν κανεὶς δὲν τὸν εἰξεύρει εἰς αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος. Συγχρόνου ποιητοῦ — καὶ ζήτημα ἂν δέκα μεταξὺ τῶν συγχρόνων τὸν ἔχουν ἀναγνώσῃ ἢ ἀκούσῃ. Νέου ποιητοῦ — καὶ εἶνε ἐξῆντα χρόνων. Ὅλα αὐτά, συστατικὰ πρωτίστης τάξεως, ἢ ὑψηλῆς μορίας ἢ ἀξίας μεγάλης. Νὰ ἦσαι ἑλλήν ποιητής καὶ νὰ μὴ φροντίσῃς νὰ σὲ μάθῃ ποτὲ τοῦλάχιστον ἢ Ἑλλάς, ἢ δημιουργοῦσα τὴν φήμην καὶ ἀπονέουσα τὴν δόξαν, ἢ ἀναδεικνύουσα τὰς προσωπικότητας καὶ ταξινομοῦσα τὰς ἰκανότητας, ἢ Ἑλλάς ἢ σκεπτομένη καὶ κρίνουσα κ' ἐργαζομένη καὶ ἀνεπτυγμένη καὶ πολιτισμένη καὶ δρωσα καὶ παρασκευάζουσα τὸ μέλλον, ἢ Ἑλλάς τοῦ καθ' ἑαυτὴν Χαράμῃ καὶ τῆς πλατείας

τοῦ Συντάγματος! Νὰ ἦσαι σύγχρονος ποιητής καὶ νὰ μὴ φροντίσῃς ν' ἀναφερθῆς ποτε εἰς τὰ διάφορα τῶν ἡμεμερίδων, ν' ἀξιώθῃς τῆς ρεκλάμας τῶν περιοδικῶν, νὰ κουδουνίσῃς τ' ὄνομά σου εἰς τ' αὐτιά τῶν λογίων νέων! Νὰ ἦσαι ἐξῆντα χρόνων καὶ νὰ μὴ σὲ ἔχη μεταφράσῃ ἀκόμη ὁ Μπόλτς ἢ ἐγκωμιάσῃ ὁ Τέλλφους! Τὸ πρᾶγμα εἶνε μὰ τὸν Ἀπόλλωνα πρωτότυπον καὶ εἰς ἀνθρώπους ζῶντας ἐν ταῖς ἡμεμεριναῖς πνευματικαῖς Ἀθῆναις ἄξιον νὰ προκαλέσῃ βαθυτάτην ἐκπληξιν. Τὰ ποιήματα αὐτὰ δὲν εἶνε χθεσινά, ὡς θὰ ὑπέθετε κανεὶς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῶν. Εἶνε τὸ ἔργον ὀλοκλήρου ζωῆς, περιλαμβάνουν χρονικὸν διάστημα ὑπερβαῖνον τὴν τριακονταετίαν, φέρουν ἐν ἑαυτοῖς τὴν δρόσον τῆς πρώτης νεότητος, ἀναδίδον τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ρώμην καὶ τὴν συνοχὴν τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας, καὶ ἀνανακλοῦν τὴν μελαγχολίαν, ἐξ ὑπαμοιῆς εὐθυμον καὶ θλιθεράν, τοῦ ἐπερχομένου γήρατος. Κ' ἐν τούτοις ὁμολογῶ ταπεινῶς ὅτι καὶ εἰς τὸν γράφοντα ἀκόμη, καίτοι καταφαρόντα κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν ὅλην τὴν λεγομένην νεοελληνικὴν ποίησιν, καίτοι ἀναμυχθέντα ἀρκετὰ ἐνωρὶς εἰς τὴν λεγομένην φιλολογικὴν παρ' ἡμῖν κίνησιν, καίτοι παρακολουθοῦντα ἀφ' ἱκανοῦ τὴν παρ' ἡμῖν ζῶν ὑψ' ὄλας εἰ δυνατόν αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις, εἶνε ἐντελῶς πρωτοφανῆ. Φαντασθῆτε τί ἡμπορεῖ νὰ εἶνε διὰ τὸ κοινόν. Ἐπανελημμένως ἐπῆγα εἰς τὴν Κέρκυραν. Καὶ μίαν φοράν, μοῦ ἔδειξε κάποιος τὸν Μαρκοράν, ἐν τῇ ἐξόδῳ τοῦ θεάτρου. Ἡ πρώτη μου ἐρώτησις ἦτον ἂν εἶνε ὁ ἐπιτετραμμένος μας τῆς Πετροπολέως. Ὁ ἄλλος μοῦ εἶπεν ὅτι εἶνε ὁ ποιητής. Ποτὲ δὲν εἶχα ἀκούσῃ πρὶν δι' αὐτόν, ἠψόσα τοὺς ὄμως νομίσας ὅτι ἦτον καμμία τοπικὴ δόξα, καὶ ἐλπισμὸν ἔστω τὸ πρᾶγμα. Κάμποσον καιρὸν ἔπειτα, πρὸ δύο χρόνων, ἐν Ἀθῆναις, εὐρισκόμενος ἓνα βράδυ εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ποιητοῦ Παλαμᾶ, εἶδα ἓνα κίτρινον φυλλάδιον καὶ ἔμαθα ὅτι ἦτον ὁ Ὀρκος τοῦ Μαρκορά, μακρὸν διηγηματικὸν ποίημα, ἐκδοθὲν τῷ 1875, καὶ τοῦ ὁποῖου τὴν ὑπαρξιν μόλις πρὸ μηνῶν ἐδέσσε νὰ πληροφωρηθῆ τὸ κοινόν τοῦ «Παρνασσοῦ», χάρις εἰς τὸν συνάδελφον Βελλιανίτην. Πάλιν δὲν ἔδωκα προσοχὴν, εἰς τὸ σπῆτι τοῦ φυσικῶν ἦτον νὰ εὐρίσκωνται παντὸς εἶδους ποιηταί, καὶ ἐπίσημοι καὶ ἀσημοί. Ὅταν ἐξανηῖγα εἰς τὴν Κέρκυραν, πάλιν κάποιος μοῦ ἔκαμε λόγον δι' αὐτόν. Ἡ περιέργειά μου ἤρχισε νὰ κεντᾶται. Καὶ ὅταν ἐγύρισα εἰς τὰς Ἀθῆνας, ἔγραψα καὶ μοῦ τὸν ἐστειλαν. Τὸν ἐδιάβασα ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, καὶ ἔμεινα ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχυροτάτης ἐντυπώσεως.

✱

Τὸ κίτρινον φυλλάδιον — θὰ μοῦ ἐπιτραποῦν αἱ προσῳπικαὶ αὐτὰ ἐκμυστηρεύσεις — ὑπῆρξεν εἶδος ἀποκαλύψεως, εἶδος ἐπαναστάσεως δι' ἐμέ. Νὰ ἐκτεθοῦν ὄλα αἱ σκέψεις καὶ ὄλα τὰ συναισθήματα ἅτινα ἐγέννησεν εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ εἰς τὸ πνεῦμά μου, θὰ ἦτον ἴσως μακρόν, μακρότατον, θ' ἀπῆται πολὺν καιρὸν καὶ πολὺν χώρον, θὰ ἐξήρχετο τοῦ

προγράμματος χρονογραφικῆ ἀρθριδίου, ἐκ τῶν περὶ τῆς συγχρόνου φιλολογικῆς κινήσεως μελλόντων νὰ δημοσιεύωντ' ἐν ταῖς στίλαις ταύταις, ὧν τὸ πρῶτον ἀπλῶς εἶνε τὸ παρόν. Ἀλλ' ἡ τελικὴ καὶ γενικὴ αἰσθησις δύναται νὰ σημειωθῆ, ἀνάλογος δὲ πρὸς αὐτὴν θὰ ἰδύνατο νὰ θεωρηθῆ μόνον ἢ τοῦ ἀνακαλύπτοντος αἰθνης φλέβα χρυσοῦ ἐν σκοτεινῷ χάσματι, δροσερὸν καὶ καθαρὸν ρῦακα ἐν διψαλέῳ πεδιάδι, σκιὰν πλατυφύλλου, εὐκόρμου καὶ ἀνθηροῦ δένδρου ἐν καταξήρῳ, αὐχμῶδει ἐρημίᾳ. Ποῖον εἶνε τὸ χάσμα, ποῖα εἶνε ἡ πεδιάς καὶ ποῖα ἡ ἐρημία καὶ αἱ ἄλλαι μεταφοραί, τὸ ἐννοεῖτε βέβαια πολὺ καλά. Ἀλλὰ τὴν αἰσθησιν ταύτην, τὴν ἐπανευρισκὼ σήμερον διπλασιασμένην, τριπλασιασμένην, δεκαπλασιασμένην, ἀνοίγων τὸ προκείμενον βιβλίον, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται ὅλον τὸ ἔργον τοῦ κερκυραίου ἀοιδοῦ. Τὸ βιβλίον διαίρεται εἰς 4 μέρη, «Διηγήματα», «Λυρικά», «Τὰ πρώτᾳ μου Λιανοτράγουδα», καὶ «Μέτωρα καὶ Παραξενιαίς». Τὸ ἐγκανίζει μετὰ σύντομον πρόλογον ὁ γινώριμος «Ὀρκος», ἐπακολουθεῖ ἄλλο ἐκτενὲς διηγηματικὸν ποίημα «Ὁ Ἀρίονας», ἔπειτα μικρότερα τινὰ διηγηματικὰ ἐπίσης. Τὸ δεύτερον μέρος περιλαμβάνει ἐπίσης σοβαρᾶς ὡς ἐπιτοπολὺ ὑψηλὰ λυρικά ποιήματα, σύντεθειμένα ἐπὶ διαφόρων συγχρόνων περιστάσεων συνήθως. Τὸ τρίτον περιέχει τὰ πρώτᾳ τοῦ ποιητοῦ ἔργα, μικρὰ ἐρωτικά ἔματα, σύντομα καὶ γοργά. Καὶ τὸ τέταρτον τέλος, σατυρικά καὶ εὐθυμα ποιήματα. Ἡ συσκομιδὴ δὲν εἶνε πενιχρά. 400 σχεδὸν εὐρείας σελίδας καταλαμβάνουν τὰ ποιήματα αὐτά, ποικιλώτατα τὰ θέματα, τὴν μορφήν, τὴν ὑπόστασιν, τὴν ἐκφρασίαν καὶ τὴν διασκευήν. Δὲν φρονεῖτε λοιπὸν ὅτι χάριν τοῦ ὄγκου τῶν τοῦλάχιστον, ἀξίζει νὰ γίνῃ κάποιος λόγος δι' αὐτά, ἔστω κ' ἐν αἷς ἡμέραις ἐπικεινται βουλευτικαὶ ἐκλογαί, καὶ τελοῦνται πολιτευτικῶν ἀγώνων προεόρτια, καὶ κοχλάζει ὡς ὁ λέβης τῶν μαγισσῶν τοῦ Μάκβεθ («Μάκβεθ, θὰ γίνῃς βουλευτής!») τῶν συνδυασμῶν ὁ ἀναβρασμός, καὶ βροντᾷ τῶσαν εὐθνικῶν καὶ «κοινωνικῶν» ζητημάτων ὁ βαρὺς πάταγος:...

✱

Ἐξάπαντος, ὅταν ὁ Θεὸς ἐσκόρωνε τὸν κόσμον, πολὺ εὐμενὲς βλέμμα θὰ ἔρριψε πρὸς τὴν δημιουργουμένην ἐντὸς τῶν χειρῶν αὐτοῦ Ἐπτάνησον, μὲ ἰδιαίτεραν ἀγάπην θὰ τὴν συνεζύμωσε μεταξὺ τῶν μεγάλων παλαμῶν του, καὶ ὅταν ἀπεψάσισε τέλος νὰ τὴν ρίψῃ ἐντὸς τοῦ πελάγους ὕπερ ἐμελλε νὰ τὴν δεχθῆ, ἐξῆλθεν ἢ κόρη πάγκαλος, ὅπως πάνοπλος ἄλλοτε ἢ Ἀθηνᾶ, ἀπὸ τὴν κεφάλαν τοῦ Διός. Τῆς ἔδωκεν ὁ μέγας καλλιτέχνης, ὄλα τὰ δῶρα, γῆς εὐφορίαν, καὶ οὐρανοῦ γλυκύτητα, καὶ θαλάσσης ἄρρητον κάλλος, καὶ ἡλίου εὐκρατον θάλασσος τῆς ἔδωκεν ὁρεῶν εὐγραμμά ὑψηλὴν καὶ κοιλάδων δύσκια βᾶθη καὶ πεδίων ἀνοῦντα πλάτη καὶ ἀκτῶν μεγαλοπρέπειαν ἄμα καὶ χάριν τῆς ἔδωκε τοῦ κλίματος τὴν ἡδύτητα καὶ τῆς φύσεως τὸ μεῖδιμα καὶ τῆς ὄψεως τὸ γόντρον καὶ τοῦ σώματος τὴν

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ πρώτη δὲ ἤλεκτρισιμονὸς
Θανατικὴ ἐκτέλεσις

ἀκμαιότητα καὶ τὸ σφοῖγος. Τῆς ἔδωκε τὸ χάρισμα νὰ ἐξυπνήσῃ πλεονεσία εἰς ἀρώματα καὶ νὰ κυμάτῃ πλεονεσία εἰς ἀρμονίας καὶ μελωδίας κύματα. Ἄλλ' ὑπὲρ πάν ἄλλο, δῶρον ἀσύγκριτον, ἀνυπέροχτον προσόν, τῆς ἔδωκε φαίνεται καὶ τὸ χάρισμα τοῦ νὰ παράγῃ ποιητὰς. Ἄν μ' ἐρωτοῦσε κανεὶς ἂν ἡ νέα Ἑλλάς ἐζησοῦσε πνευματικῶς ἔως τότε, θὰ εἰδοτάξα νὰ τοῦ ἀποκριθῶ. Ἄλλ' ἐν μέρος αὐτῆς, ἡ Ἑπτάνησος, ἐζησοῦσε βεβαίως. Οἱ λόγοι τοῦ φαινομένου εἶνε πάμπολλοι, δὲν θὰ εἶνε δὲ προδηλῶς ἀσχετος πρὸς αὐτοὺς ἡ φύσις καὶ τὸ κλίμα—διὰ νὰ εὐχαριστηθῇ ὀλίγον καὶ ὁ κύριος Ταῖν. Εἰς ὅμως ἐξ αὐτῶν εἶνε ἀναμφιδόλως, ὅτι τὰ ἐπτά αὐτὰ νησιά προηγήθησαν εἰς πολιτισμόν, αὐθυπαρξίαν, κοινωνικὴν ζωὴν, πολιτικὴν μόρφωσιν τοῦ ὑπολοίπου ἑλληνισμοῦ. Ἡ Τέχνη εἶνε κόρη τῆς Ζωῆς. Εἶνε ἀληθές, ὅτι διὰ τὴν κόρην αὐτὴν ἡ μήτηρ τῆς δὲν εἶνε συνήθως παρὰ δούλην. Ἀλλὰ πάντοτε αὐτὴ εἶνε ἡ μήτηρ. Εὐνόητον ἐπομένως ἂν, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τῆς ἀξέστου ἀρματωλικῆς Ἑλλάδος ἐφύη τῶν κλέφτικων δημοτικῶν τραγουδιῶν τὸ ἀγριοπέταλον ἄθος, ἡ Ἑπτάνησος εὐρέθη μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἐλευθέρου κράτους ἡ μάλλον πρόσφορος κ' ἔτοιμος ν' ἀνακρούσῃ τοὺς πρώτους τεχνικοὺς φθόγγους τῆς νεοελληνικῆς λύρας. Ἀπαράλλακτα ὡς ὁ Θεὸς ἐδημιούργησεν αὐτὴν τόσον ὠραίαν, θὰ ἐλεγέ τις ὅτι καὶ ἡ Τύχη ἐπροφύλαξεν αὐτὴν ἐπιτιμῶδες ἀφ' ὧν τῶν συμφορῶν, εἰς ἃς ἐπέπεσον ἡ ὑπόλοιπος Ἑλλάς. Τοῦ Τούρκου τὴν φρικαλέαν κυριαρχίαν δὲν ὑπέστη ἡ ὠραία θυγάτηρ τοῦ Ἰονίου. Οἱ δεσπότες αὐτῆς ὑπῆρξαν πάντοτε, δεσπότες μὲν, ἀλλὰ πολιτισμένοι, ὅπερ πολὺ διάφορον. Εἰς σκότος ἀπαιδευσίας καὶ παντελοῦς τυφλώσεως καὶ διακοπῆς πάσης ὑπάρξεως οὐδέποτε ἐρρίθη. Ἡ γειτνίασις δὲ καὶ ἡ στενὴ σχέσηις πρὸς τὴν Ἰταλίαν παρέσχεν εἰς αὐτὴν τὸν τρόπον νὰ μὴ παύσῃ ποτὲ εὐρισκόμενη ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ οἰκογενεῖᾳ, συμμετέχουσα τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἀπλοποιεῖται νομίζω κάπως ἡ πολλῶν ἀκόμη βεβαίως δεομένη ἀναπτύξεω ἐξήγησις τοῦ περιέργου γεγονότος, πῶς, καθ' ὃν καιρὸν τὰ τέκνα τῆς κυρίως Ἑλλάδος, ζητήσαντα μετὰ τὴν ἐλευθερίαν νὰ καλλιεργήσωσι τὰς Τέχνας, δὲν κατάρθωσαν νὰ παράσχωσι κατὰ τὸ πλεῖστον μέχρι τοῦδε ἡ φυσικῆς ἀλλ' ἀμαθοῦς καὶ νηπιώδους ἐμπνεύσεως ἀκαλαισθητοῦς καὶ τερατώδεις κραυγὰς ἢ δουλικῆς μιμνήσεως ἄλλοτριῶν προτύπων πιθικόμερφα ἐξαμβλώματα, τὰ τέκνα τῆς Ἑπτάνησος ἠδυνήθησαν νὰ δημιουργήσωσι ταυτοχρόνως τὰ πρώτα εὐπρόσωπα κάπως ὑποδείγματα νεοελληνικῆς ποιήσεως. (Ἔπεται τὸ γέλος.)

Μιχαὴλ Μητσάκης

Δὲν θὰ ἤμεθα μεγάλοι ἀνευ τῶν μικρῶν, χάριν τῶν ὁποίων καὶ ὀφείλομεν νὰ ἤμεθα μεγάλοι.

Οἱ μὲν ἀγαθοὶ βασιλεῖς εἶνε δούλοι, οἱ δὲ ὑπῆκοοι τῶν εἶνε ἐλεύθεροι.

Τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ πολιτισμένου κόσμου ἐλκύει σήμερον ἡ ἐν Νέα Ὑόρκη γενομένη ἐσχάτως πρώτη θανατικὴ ἐκτέλεσις δι' ἤλεκτρισμοῦ. Ὡς γνωστόν, ἐν Ἀμερικῇ καθιερώθη ὡς φιλανθρωπότερον δι' εἰδικοῦ νόμου αἱ ἐκτελέσεις νὰ γίνονται διὰ τοῦ ἤλεκτρισμοῦ. Ἄλλ' ἡ ἐφαρμογὴ ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ τοιοῦτος θάνατος εἶνε πολὺ ἀπανθρωπότερος καὶ φρικωδέστερος τοῦ διὰ τῆς ἀγχόνης ἢ τῆς λαιμητόμου. Ὁ θανατωθεὶς ἐλέγετο Κέμελερ, εἶχε δὲ φονεῦσαι τὴν ἐρωμένην του. Ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τύπου, τῶν ἱατρῶν κλπ., ὁ κατάδικος ὠδηγήθη εἰς τὸ ὠρισμένον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δωμάτιον, ὅπου προσεδέθη εἰς ἐπιτιμῶδες κάθισμα, περιβλήθη δὲ διὰ λωρίδων καὶ σιγμάτων καὶ ἐκαλίφη τὴν κεφαλὴν διὰ μολυβδίνου κράνους, πάντων συκοινωνούντων πρὸς τὴν ἐκτελέσειν θάλαμφο ἤλεκτρικὴν μηχανήν. Τὸ θάρρος τοῦ καταδίκου καθ' ὅλας τὰς προετοιμασίας ὑπῆρξε θαυμάσιον, νύχθη δὲ εἰς πάντας εὐτυχίαν καὶ εἶπεν ὅτι πιστεύει νὰ ὑπάγῃ εἰς καλὸν μέρος ἀποθνήσκων, καὶ ἔλεγεν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ὅτι δὲν πρέπει νὰ βιάζονται, ὅτι ἠμποροῦν νὰ σφίξουν περισσώτερον κλπ. Ὅταν τὰ πάντα ἠτοιμάσθησαν, ὁ ἱατρὸς Σπίτζκα διεβεβαίωσεν ὅτι εἶχαν καλῶς, ὁ δὲ φύλαξ ἐκραύγασε πρὸς τὸν εὐρισκόμενον ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς μηχανῆς ὅτι ἐτελειώσαν αἱ προπαρασκευαί. Τότε ἐκεῖνος μετέδωκε τὸ ἤλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κέμελερ ἀνετινάχθη βιαιῶς, τὰ μέλη συνεσπάσθησαν, οἱ μῦς τοῦ προσώπου ἐξέφρασαν ὑπερτάτην ὀδύνην, ἀλλὰ κραυγὴ δὲν ἠκούσθη. Ἐμεινεν οὖν 17 δευτερολέπτα, τότε δὲ οἱ δικασταὶ καὶ οἱ ἄλλοι παριστάμενοι ὤρμησαν πρὸς τὴν ἤλεκτρικὴν ἔδραν. Τὸ ρεῦμα εἶχε προσβάλλῃ τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ὅπου τὸ πανταλόμιον τοῦ καταδίκου εἶχε κοπῆ ἀφίνον γυμνὸν τὸ δέμα ἵνα ἐλθῇ εἰς ἐπαφὴν ἀμεσῶν πρὸς τὰ σύρματα τ' ἄγοντα αὐτό. Ὁ δόκτωρ Σπίτζκα διέταξε, ἀπὸ τοῦ δευτέρου δευτερολέπτου, νὰ διακόψουν τὸ ρεῦμα, λέγων ὅτι ἦτον νεκρὸς ὁ Κέμελερ. Τοῦτο ἐπανελάβε καὶ ὁ ἄλλος ἱατρὸς, ἀλλ' ὅταν ἐπλησίασαν εἶδαν ὅτι δὲν εἶχεν ἀποθάνῃ. Ἄνευθεθῆ τὸ ρεῦμα, ἐκραύγασε πάλιν ὁ ἱατρὸς. Ἄλλ' ἔως οὐ ἀνευθεθῆ, ἀπὸ τῶν χειλῶν τοῦ καταδίκου ἔρρεεν ἀφρός, πνοὴ ἐπώδυνος ἐφαίνετο ἐξερχομένη τοῦ στόθους, ὅπερ ἐπαλλε, τὸ σῶμα ἀνετινάσσετο διαρκῶς ἐν σπασμοῖς τρομεροῖς. Ὅταν ἀνενώσαν τὸ ρεῦμα, εἶδον ἀτμὸν λευκὸν ἀναδιδόμενον τοῦ σώματος μετὰ φρικώδους ὀσμῆς. Ὁ Κέμελερ ἐκαίετο. Ὅταν διεκόπη πάλιν τὸ ρεῦμα, εἶχε πλέον ἀποθάνῃ. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις ὑπῆρξεν ἀπαισία, καὶ λέγεται ὅτι ὁ νόμος θ' ἀκίρωθῆ.

Ἡ Ἀμαζόνειος ποταμὸς.

Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ βλέπομεν μίαν τῶν μεγάλων, ἀληθῶς, σκηνῶν τῆς φύσεως.

Ἀλλὰ πόθεν ὠνομάσθη Ἀμαζόνειος; τί κοινὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἀμαζόνων; Οὐδέν. Τῷ 1539 Ἰσπανὸς τυχοδιώκτης, Φραγκίσκος Ὀρελλάνας, ἀκούων ὅτι αἱ ὄχθαι τοῦ ποταμοῦ βριθοῦσι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἐπλευσεν ἐκεῖ. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν ὅτι οἱ ἰθαγενεῖς ἐπολέμου ἔχοντες σιμωδοθεὺς καὶ τὰς γυναϊκάς των, διέδωκεν ὅτι αἱ ὄχθαι τοῦ ποταμοῦ κατοικοῦνται ὑπὸ γυναικῶν, αἰτινες, ὡς αἱ ἀρχαῖαι Ἀμαζόνες, εἶνε πολεμικαὶ καὶ διοικοῦνται μόναι των. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ὠνομάσθη καὶ τὸν ποταμὸν Ἀμαζόνειον.

Ὁ ποταμὸς οὗτος τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς ἔχει τὰς πηγὰς του ἐπὶ τῶν Ἄνδεων, ὀλίγον τι μακρὰν τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἀτλαντικόν. Τὸ πλάτος αὐτοῦ ποικίλλει ἀπὸ 4 μέχρι 8 χιλιομέτρων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν Ὠκεανὸν ἔχει πλάτος 288 χιλιομέτρων. Εἰς πολλὰ μέρη δὲν δύναται τις νὰ διακρίνῃ τὴν ἀπέναντι ὄχθην, καὶ τότε πλέον δὲν φαίνεται ὅτι εἶνε ποταμὸς, ἀλλὰ θάλασσα ἐκτεταμένη. Καὶ τὸ βάθος του εἶνε ἀνάλογον ἀπὸ 50—160 μέτρων. Ἐντὸς αὐτοῦ ζῶσι δελφῖνες, ὅπως εἰς τὴν θάλασσαν, παντοειδεῖς ἰχθύς, χελῶναι, κροκοδείλοι τερατώδεις. Αἱ ὄχθαι του εἶνε δάση πυκνὰ καὶ σκοτεινὰ, εικοσιτρία εἶδη φοινίκων φύονται ἐκεῖ, κακαὸδένδρα, καφές, βάμβαξ, ἀρτόδενδρα, κέδρος, σαλσαπαρίλλα, παντοῖα δένδρα καὶ φυτὰ ὠφελιμώτατα εἰς τὴν ἱατρικὴν, εἰς ναυπήγησιν πλοίων, κατασκευὴν ἐπιπλῶν πολυτίμων καὶ πάσης ἄλλης βιομηχανίας.

Ὁ βρασιλιανὸς οὗτος γίγας τῶν ποταμῶν ἔχει καὶ τὴν ποροροκάν του, φαινόμενον μεγαλοπρεπέστατον καὶ φοβερώτατον. Δις τῆς ἡμέρας χύνει τὰ ὕδατά του εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τότε ὄρος ὑδάτινον ὑψοῦται μέχρι 60 μέτρων. Τὸ ὄρος τοῦτο συναντᾶται ἐνίοτε μετὰ τῆς παλιρροίας τοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν δύο ὑδάτων τρέμουσιν αἰπερίε νῆσοι, ὁ πάταγος ἀκούεται εἰς ἀπόστασιν 8 χιλιομέτρων, καὶ τὰ ὕδατα σαρώνουσι πᾶν τὸ προστυχόν, παρασύρουσι μεγάλους ὄγκους γῆς καὶ πελώρια δένδρα. Ὁ ποταμὸς καὶ ὁ Ὠκεανὸς συμπλέκονται ὡς δύο ἀντίπαλοι στρατοί.

Τὸ φυσὸν καὶ ... κρυώνει

Τὸ κύπελλον πλήρες καφῆ μετὰ γάλακτος ἀχνίζει, ἡ δὲ χαριεσσα κορασις δὲν ἔχει καιρὸν νὰ χρονοτριβῇ, διότι τὴν προσκαλοῦσι πρῶτον μὲν τὰ βιβλία τῆς καὶ δεῦτερον τὰ παιγνιδιά τῆς. Ποῦ νὰ κάθεται νὰ περιμένῃ ἕως ὅτου κρυώσῃ μόνον του· ἀλλὰ καὶ πάλιν πῶς νὰ τὸ πῖρ, ἀφ' οὗ καίει; «Τὸ καλὸ τὸ παλλικὰρι ἔξερει καὶ ἄλλο μονοπάτι» λέγει ἡ παροιμία. Οὐδὲν ἀπλοῦστερον τοῦ ὅτι ἐπραξεν ἡ μικρὰ ἡμῶν φίλη. Ἐχυσεν εἰς τὸ πινάκιον μέρος τοῦ καφῆ τῆς καὶ τὸ φυσῶ, ἰδέτε τὴν, μετὰ πολλῆς σοδαρότη-

τος καὶ ἐμβριθείας. Οὕτω δὲ θὰ κερδίσῃ τὸ ἥμισυ τῆς ὥρας πρὸς διπλοῦν ὄφελος καὶ τῆς μελέτης καὶ τοῦ παιγνιδίου της.

Τὸ φρούριον Χαλκίδος καὶ ἡ γέφυρα τοῦ Εὐρίπου

Ἡ ἐν τῷ φύλλῳ εἰκὼν παριστᾷ α'. τὸ ἥδη καταδαφιζόμενον φρούριον τῆς Χαλκίδος, ἐν τῶν γραφικωτάτων φρουρίων, δι' ὧν οἱ παλαιοὶ κατακτιῆται τῆς Ἑλλάδος ὠχύρου τὰς ὑπ' αὐτῶν καταλαμβανόμενας πόλεις· ἢ καταδάφισις τοῦ ἐτοιμορρόπου τούτου φρουρίου θὰ συντελέσῃ πολὺ εἰς τὴν βελτιώσιν τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῆς πόλεως Χαλκίδος· β' τὴν διαλυθεῖσαν γέφυραν τοῦ Εὐρίπου, (ἥτις ἦτο τὸ πρῶτον ἔργον ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ ἀειμνήστου διευθυντοῦ τῶν δημοσίων ἔργων Δ. Σκαλιστήρη (1854)), ὑπὸ τῆς Société Internationale ἀντιπροσωπευομένης ἐν Ἑλλάδι παρὰ τοῦ κ. Α. Ρωσσελ καὶ τοῦ γραμματέως αὐτῆς κ. Ι. Ρωσδέτου.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ἐν τινι βραχίονι τοῦ Δουνάβεως παρὰ τὴν Βιέννην ἐγένοντο πειράματα νέας τινος τορπίλλης ἐφευρεθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Βονακόρη. Ἡ αὐτοκίνητος αὐτὴ τορπίλλα κερτιμένη ταχύτητα ἀνωτέραν πάσης ἄλλης γνωστῆς μέχρι τοῦδε, εἶνε κατασκευασμένη τοιοῦτοτρόπως, ὥστε βυθίζεται ὑπὸ τὰ δίκτυα τὰ σχηματίζοντα τὴν ἀμυντικὴν ζώνην τῶν πολεμικῶν πλοίων καὶ καθιστᾷ καθόλου μάταιον τὸ ἀμυντικὸν τοῦτο μέσον.

Ἡ εἰς τὸν βόρειον πόλον μελετωμένη νέα ἐκδρομὴ γενήσεται κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ προσεχοῦς ἔτους. Ὁ ἡγέτης αὐτῆς πλοίαρχος Σφερδρουκ εὐρίσκεται εἰς τὰς πολικάς θαλάσσας ἀσκούμενος εἰς τὴν τέχνην τοῦ ναυσιπλοεῖν ἐν θαλάσσῃ κατεχομένη ὑπὸ ὄγκων πάγου. Τὸ πλήρωμα ἐστὶ καθόλου νορβηγικόν. Θὰ γείνωνσιν ὅμοι δεκτοὶ καὶ ξένοι ὡς μέλη τοῦ ἐπιστημονικοῦ επιτελείου.

Πρὸ τινος χρόνου ὁ κ. Σαρδονὲ παρουσιάσθε μεθόδον τινα κατασκευῆς τεχνικῆς μετάξης. Ἡ μέταξα αὕτη, καθ' ἃ βεβαίως ὁ κύριος οὗτος, κέκτηται ἴσῃ ἀντοχὴν καὶ λαμπρότητα πρὸς τὴν φυσικὴν, βάφεται δὲ καθ' ὅλα τὰ χρώματα ὀπωσ καὶ ἡ φυσικῆ.

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς ἐν τῇ ἐπαύλει αὐτοῦ ἐν Μαράυλε Ροὰ ἐργάζεται συνθέτων νέαν κωμωδίαν, τῆς ὁποίας ὁ τίτλος ἐστὶ «Ἡ ὁδὸς τῶν Θηβῶν». Ἐννοεῖται, ἐν τῇ κωμωδίᾳ ταύτῃ θα ὑπάρχῃ καὶ Σφήγξ, γυνὴ τολμηρὰ καὶ ὑπερβολικὴ. Ἡ κωμωδία αὕτη θὰ παιχθῇ ἐν τῷ Γαλλικῷ Θεάτρῳ κατὰ τὸν προσεχῆ Νοέμβριον μετὰ τὸ νέον ἔργον τοῦ Σαρδοῦ.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου θὰ ἐκδοθῇ ὁ τρίτος τόμος τῆς «Ἱστορίας τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ» ὑπὸ Ρενάν.

Ὁ καθηγητὴς Οὐγ παρουσιάσεν ἐν τινι ἐπιστημονικῷ ὁματιῳ τοῦ Λονδίνου

νέον τι ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μεταχειριζόμενος τὸ τηλεφώνον, νὰ βλέπῃ πρὸς τοῦτοις τὸ πρόσωπον, μεθ' οὗ ὁμιλεῖ.

Προσεχῶς δημοσιευθήσεται ἐν Λονδίνῳ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Γουόλτερ Σκώτ, ἀντιγραφὴν ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ἐν Ἀβδοτοφόρδ τῇ ρωμαντικῇ ἐπαύλει τοῦ ἐξόχου ποιητοῦ καὶ μυθιστοριογράφου. Ἡ δημοσίευσις αὕτη θέλει διαλευκάνει πολλὰ μέρη τοῦ βίου τοῦ Σκώτ, θὰ περιέχῃ δὲ καὶ ἐπιστολάς τοῦ Καρλάιλ καὶ τοῦ Λόκαρτ.

Ἐκ τῶν ἐρευνῶν, τὰς ὁποίας τὸ ἐπιτῶν Τηλεγράφων Ἰπουργεῖον τοῦ Βερολίνου ἐποιήσατο, ἐξάγεται ὅτι αἱ καταστροφαὶ αἱ προερχόμεναι ἐκ τοῦ κεραυνοῦ εἶναι ὀλιγώτεροι ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς διὰ τὰ τηλεφῶνα μεταχειρίζονται ἐναερίου ἀγωγούς.

Ὁ ἐν Πετροῦπόλει ἐπίσημος φιλόλογος κ. Κουδριασέφ μετέφρασεν εἰς τὴν ρωσσικὴν τὸ πρῶτον ἥδη τὸ ἐθνικὸν ἱπικὸν ποίημα τῆς Γερμανίας, Τοὺς Νιδελοῦγκεν, τὸ ὁποῖον περιέχει 38 ὄσματα καὶ διηγείται τὴν ἱστορίαν τοῦ Σιγφρίδου, τὴν ἐκδίκησιν τῆς Κριμιλγης κλπ. Τὸ μυθικὸν τοῦτο ποίημα συνελέχθη καὶ ἐδυστηματοποιήθη κατὰ τὸ 1120 ἢ 1140 ὑπὸ τινος Κυρεμβάργερ.

Ἐν Δάρμστατ ἠγέρθη ἐσχάτως μνημεῖον εἰς τὸν μουσικόν Ἀββελ Φόγκλερ, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε διδάσκαλος τοῦ Βέμπερ καὶ Μεγερμπέερ.

Ὁ Αἰμίλιος Καστελάρ ἀναλαβὼν νὰ γράψῃ τὸν «Βίον τοῦ Ἰησοῦ», πρὶν ἢ ἀρξῆται τοῦ ἔργου πρόκειται νὰ μεταβῇ μετ' ὀλίγον εἰς Παλαιστίνην διὰ νὰ μελετήσῃ, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ρενάν, τοὺς τόπους ἐνθα ἐδίδαξεν ὁ Χριστός. Τὸ ἔργον τοῦ ἐξόχου Ἰσπανοῦ ἐστὶ μάλλον περιγραφικὸν ἢ φιλοσοφικόν. Λέγεται πρὸς τοῦτοις ὅτι ὁ Καστελάρ ἀνέλαβε νὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἰσπανίας.

Ἐξεδόθη εἰς τόμος ἀνεκδότων ἔργων τοῦ Οὐγκώ. Ἐπιγράφεται «Ἐν ταξειδίῳ, Ἀλπεὶς καὶ Πυρναῖα». Ἀγγέλλεται πρὸς τοῦτοις ἢ ἐκδοσὶς δύο τόμων· ὁ πρῶτος ἐπιγράφεται «Θεά», ὁ δεῦτερος θὰ ἔχῃ ἐπιγραφὴν «Ὤκεανός».

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ὁ κομψὸς νέος Κουφίδης εἶνε μεμνηστευμένος.

Τὰ πενθερικά του τὸν προσεκάλεσαν πρῶτην φορὰν εἰς γεῦμα.

Εὐθύς ὡς ἐκάθισε λαμβάνει τὸ χειρόμακτρον καὶ σπογγίζει τὸ πινάκιόν του καὶ τὸ ποτήριον καὶ τὸ μαχαίριον καὶ τὸ περόνιον καὶ τὸ κοχλιάριον μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας.

Ἡ μνηστὴ του καὶ οἱ λοιποὶ οἰκεῖοι παρατηροῦσιν αὐτὸν κατάπληκτοι. Ἐκεῖνος δὲ ἐν ὄλῃ τῇ ἀφελείᾳ του λέγει:

— Ζερετε δὲν εἶνε κακὸ πρᾶγμα νὰ λαμβάνῃ τις προφυλάξεις ὅταν πρῶτην πρῶτην φορὰν τρώῃ εἰς ξένο σπιτι.

✽

Ἐπιθυμῶ, κύριε, νὰ μου ὀρίσετε πότε τέλος πάντων θὰ με πληρώσετε, διότι δὲν εἶμπορῶ νὰ ἐρχωμαι καθ' ἡμέραν.

— Καὶ ποίαν ἡμέραν εὐκαιρεῖτε, ὅς παρακαλῶ;

— Τὸ Σάββατον.

— Ἀ! πολὺ καλά! νὰ ἐρχεσθε τὸ λοιπὸν κάθε Σάββατον.

— !!!...

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

21

Ἄγευστος εἶμι, πλὴν ἀπασιν ἡδύς·
ὃς ὁμοῦς ἄγαν μ' ἀγαπᾷ
καὶ κἀλαθόν τε καὶ φά
δλλουσιν ἀεὶ καὶ οἶχεται ἔνδεός.

22.

Τί ἐστὶν ἐκεῖνο :

Ὁ νῦν ἀχθεθ' ὃ νῦν χαιρεῖ,
ὃ τὸ πᾶν ἀγει καὶ φέρει;

Ἐστάλησαν πρὸς τοῦ κ. Μιχαήλ Αἰλιέου.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α. Δ. Α. Γαλάζιον. Ἀπεστάλη ὁ 2 καὶ 3 ἀριθμὸς, διὰ τὰ λοιπὰ θὰ φροντισώμεν. — Π. Α. Πάτρας. Ἀναγνώσατε τὴν ἀσελίδα τοῦ 5 τεύχους καὶ θὰ λάβητε γνῶσιν τῆς γενικῆς τοῦ φύλλου ἀνακαινώσεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ μικρὰ βραδύτης περὶ τὴν ἐκδοσὴν τοῦ φύλλου. — Ι. Κ. Ζ. Φιλίππουπολιν. Φωτογραφία ἐλήφθησαν. Ἀποδείξεις πληρωμῆς θὰ σταλῶσι βραδύτερον, ὁ 4 ἀριθμὸς ἀπεστάλη εἰς Ἀδελφοὺς Σ.— Δ. Α. Σ. Μιτυλήνην. Εἶνε εὐκολος ἢ διάκρισις μεταξὺ κοινῆς καὶ πολυτελοῦς ἐκδόσεως ἐκ τοῦ χάρτου, ὅστις εἶνε λευκός καὶ λεῖος τῆς πολυτελοῦς· τὰ φύλλα νέου συνδρομητοῦ Κ. Α. ἐστάλησαν. — Ι. Δ. Κ. Ἀχιρῆ. Τὸ φύλλον θὰ ἀποστείλλεται εἰς τὴν νέαν διευθύνσιν σας. Σὰς εὐχαριστοῦμεν δὲ διὰ τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς σας πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν. Τὰς συνδρομὰς πέμψατε ἀπ' εὐθείας.— Χρ. Π. Πρέβεζαν. Δημοσιευθήσεται προσεχῶς. Τὰ φύλλα ἀπεστάλησαν, ἀναμένομεν τοὺς νέους συνδρομητάς. — Δεσποινίδα Κ. Σ. Πάτρας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη· ὅς εὐχαριστοῦμεν δὲ διὰ τὰς ὑπερ τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» ἐνεργείας σας.— Δ. Ι. Κ. πολιν. Λάβετε ὑπ' ὄψιν τὴν σημεῖωσίν μας καὶ ἐνεργήσατε δραστηρίως.— Μ. Α. Ἐνταῦθα. Εὐχαρίστως θὰ δημοσιεύωμεν τὰ ἀποστελλόμενα παρ' ὑμῶν. — Μ. Β. Γαλάζιον. Ἡ συνδρομὴ σας ἐλήφθη, ἢ σχετικὴ ἀπόδειξις θὰ σταλῇ προσεχῶς.

Εἰς τὰ δύο ἐν τῷ π. φύλλῳ ποιηματῶν τοῦ κ. Μαρκορᾶ, παρειδέθησαν παροράματα τινα οὐσιώδη, τὰ ὁποῖα διορθοῦμεν. Οὕτως ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀδικὴ Ζήλεια» ὁ β'. στ. ἀναγνωστέος «Νὰ μοῦ σβύσῃ ἀπὸ τὸ νοῦ», ὁ δὲ γ'. «Ὁμορφῆν δὲ βρῖσκει' ἄλλην». Ἐπίσης τοῦ 3ου τετραστιχοῦ ὁ β'. στ. ἀναγν. «Κ' ἔνα μάγεμμα κρῦφθ'» καὶ τοῦ τελευτ. ὁ β'. «Ποῦ μοῦ δείχνει ὁ λογισμός». Ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον «Χελιδόνια» ὁ γ'. στ. τοῦ 4. τετραστ. «Χριστέ μου, ἂν ἦταν βολετό», καὶ τοῦ τελευτ. ὁ γ'. μὲν πάλιν «Πέρα σὲ τούτη τὴν ἔρμια» καὶ ὁ ε'. «Τῆς λαγκαδιᾶς τὸν ἦχο».